

Uredba o izvajanju Finančnega mehanizma Evropskega gospodarskega prostora (EGP) 2014–2021,

ki jo je v skladu s 5. točko 10. člena Protokola 38c k Sporazumu EGP
8. septembra 2016 sprejel Odbor za finančni mehanizem EGP in
23. septembra 2016 potrdil Stalni odbor držav članic EFTE

NEURADEN PREVOD

Kazalo

1. poglavje Splošne določbe	6
Člen 1.1 Vsebina	6
Člen 1.2 Cilji	6
Člen 1.3 Načela izvajanja	6
Člen 1.4 Načelo sodelovanja	6
Člen 1.5 Pravni okvir.....	6
Člen 1.6 Opredelitev pojmov.....	6
Člen 1.7 Prepoznavnost	7
Člen 1.8 Finančni prispevek	8
Člen 1.9 Stroški držav donatoric	8
Člen 1.10 Stroški upravljanja države upravičenke	8
Člen 1.11 Sredstva za rezervo	8
Člen 1.12 Dokončanje posebnih projektov, ki so bili izbrani v okviru Finančnega mehanizma EGP 2009–2014 ..	8
2. poglavje Strateški pristop	8
Člen 2.1 Prednostna področja	8
Člen 2.2 Financiranje programskih partnerjev iz države donatorice	9
Člen 2.3 Financiranje mednarodnih partnerskih organizacij	9
Člen 2.4 Sklad za regionalno sodelovanje	9
Člen 2.5 Memorandum o soglasju	9
Člen 2.6 Strateško poročilo	9
Člen 2.7 Letni sestanek.....	9
3. poglavje Informiranje in komuniciranje	10
Člen 3.1 Splošne določbe	10
Člen 3.2 Obveznosti Nacionalne kontaktne točke	10
Člen 3.3 Obveznosti Nosilca programa	10
4. poglavje Bilateralni odnosi	11
Člen 4.1 Splošna načela.....	11
Člen 4.2 Skupni odbor Sklada za bilateralne sklade.....	11
Člen 4.3 Programi v partnerstvu z državo donatorico	11
Člen 4.4 Odbor za sodelovanje	11
Člen 4.5 Projekti v partnerstvu z državo donatorico	12
Člen 4.6 Sklad za bilateralne odnose.....	12
Člen 4.7 Uporaba sredstev za bilateralne odnose na ravni programa	12

5. poglavje Sistemi upravljanja in nadzora	12
Člen 5.1 Splošna načela sistemov upravljanja in nadzora	12
Člen 5.2 Imenovanje nacionalnih organov	13
Člen 5.3 Nacionalna kontaktna točka	13
Člen 5.4 Organ za potrjevanje	13
Člen 5.5 Revizijski organ	14
Člen 5.6 Nosilec programa	14
Člen 5.7 Vzpostavitev sistemov upravljanja in nadzora.....	16
6. poglavje Programi.....	16
Člen 6.1 Priprava programov.....	16
Člen 6.2 Zasnova programa.....	16
Člen 6.3 Sporazum o programu	17
Člen 6.4 Delež nepovratnih sredstev in najnižji znesek nepovratnih sredstev za projekt	17
Člen 6.5 Izbor vnaprej opredeljenih projektov	18
Člen 6.6 Sheme majhnih donacij v okviru programa	18
Člen 6.7 Finančni instrumenti	19
Člen 6.8 Sporazum o izvajanju programa.....	19
Člen 6.9 Sprememba programov	19
Člen 6.10 Presoja Evropske komisije	20
Člen 6.11 Letno poročilo o programu.....	20
Člen 6.12 Končno poročilo o programu	20
Člen 6.13 Programi, katerih nosilci so UFM, medvladne organizacije ali subjekti iz države donatorice	20
7. poglavje Izbor projektov	21
Člen 7.1 Način izbora	21
Člen 7.2 Upravičenost nosilcev projektov in projektnih partnerjev	21
Člen 7.3 Javni razpisi.....	21
Člen 7.4 Ocenjevanje projektov in dodelitev nepovratnih sredstev	22
Člen 7.5 Nasprotje interesov	22
Člen 7.6 Pogodba o projektu	22
Člen 7.7 Projektne partnerji in sporazumi o partnerstvu.....	23
8. poglavje Upravičenost izdatkov	23
Člen 8.1 Upravičeni izdatki programa.....	23
Člen 8.2 Splošna načela glede upravičenosti izdatkov	23
Člen 8.3 Upravičeni neposredni izdatki projekta	24
Člen 8.4 Standardne lestvice stroškov na enoto	25
Člen 8.5 Posredni stroški projektov (režijski stroški).....	25

Člen 8.6 Nakup nepremičnin in zemljišč.....	25
Člen 8.7 Izvzeti stroški	26
Člen 8.8 Upravičeni izdatki v okviru Sklada za bilateralne odnose	26
Člen 8.9 Štipendije in programi mobilnosti.....	26
Člen 8.10 Upravičenost stroškov upravljanja Nosilca programa	27
Člen 8.11 Tehnična pomoč državi upravičenki	28
Člen 8.12 Dokazilo o izdatkih	28
Člen 8.13 Obdobje upravičenosti izdatkov projektov	29
Člen 8.14 Trajnost projektov	29
Člen 8.15 Javno naročanje.....	29
Člen 8.16 Državna pomoč	30
9. poglavje Finančno poslovanje	30
Člen 9.1 Skupna pravila o plačilih.....	30
Člen 9.2 Predplačila.....	30
Člen 9.3 Vmesna plačila.....	30
Člen 9.4 Končno plačilo	31
Člen 9.5 Napoved predvidenih zahtevkov za plačilo	31
Člen 9.6 Uporaba evra	32
Člen 9.7 Obresti.....	32
Člen 9.8 Preglednost in dostopnost dokumentacije.....	32
10. poglavje Vrednotenja.....	32
Člen 10.1 Obveznosti držav upravičenk.....	32
Člen 10.2 Vloga OFM	32
11. poglavje Zunanje spremljanje in revizije	33
Člen 11.1 Zunanje spremljanje.....	33
Člen 11.2 Odbor revizorjev EFTE.....	33
Člen 11.3 Revizije in preverjanja na kraju samem, ki jih organizira OFM.....	33
Člen 11.4 Dostop.....	33
12. poglavje Nepravilnosti	33
Člen 12.1 Odgovornosti glede nepravilnosti	33
Člen 12.2 Opredelitev nepravilnosti.....	33
Člen 12.3 Organi, odgovorni za poročanje.....	33
Člen 12.4 Register nepravilnosti	34
Člen 12.5 Poročanje o nepravilnostih.....	34
Člen 12.6 Poročanje o napredku v zvezi z že poročanimi nepravilnostmi	34
Člen 12.7 Pritožbeni mehanizem.....	34

13. poglavje Ustavitev plačil, finančni popravki in povračilo	34
Člen 13.1 Ustavitev plačil	34
Člen 13.2 Finančni popravki	35
Člen 13.3 Merila za finančne popravke	35
Člen 13.4 Postopek	36
Člen 13.5 Povračilo	36
Člen 13.6 Splošna ustavitev plačil državi upravičenki	36
14. poglavje Končne določbe	37
Člen 14.1 Jezik	37
Člen 14.2 Odgovornost	37
Člen 14.3 Veljavna zakonodaja in pristojnost	37
Člen 14.4 Spremembe	37
Člen 14.5 Opustitev	37
Člen 14.6 Začetek veljavnosti	37

PRILOGE (v angleškem jeziku, razen Priloga 3)

Priloga 1	Upravičena prednostna področja in programska področja
Priloga 2	Predloga za MoS
Priloga 3	Zahteve za informiranje in komuniciranje
Priloga 4	Predloga za sporazum o bilateralnem skladu
Priloga 5	Predloga za zasnovo programa
Priloga 6	Predloga za sporazum o programu
Priloga 7	Predloga za sporazum o tehnični pomoči Predloga za proračun za tehnično pomoč
Priloga 8	Predloga za napoved predvidenih zahtevkov za plačilo
Priloga 9	Predloga za poročilo o nepravilnostih

1. poglavje **Splošne določbe**

Člen 1.1 **Vsebina**

1. Ta uredba se uporablja za izvajanje Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 in je bila sprejeta v skladu z 10. členom Protokola 38c k Sporazumu EGP (v nadaljnjem besedilu: sporazum).

2. Ta uredba določa splošna pravila, ki se uporabljajo za Finančni mehanizem EGP 2014–2021 in ne posega v določbe Protokola 38c k sporazumu.

Člen 1.2 **Cilji**

Glavna cilja Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 sta prispevati k zmanjšanju gospodarskih in socialnih razlik v Evropskem gospodarskem prostoru ter krepiti bilateralne odnose med državami donatoricami in državami upravičenkami s finančnimi prispevki za prednostna področja, ki so navedena v prvem odstavku 1. člena 2. poglavja.

Člen 1.3 **Načela izvajanja**

1. Vsi programi in aktivnosti, ki se financirajo iz Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, morajo temeljiti na skupnih vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami oseb, ki pripadajo manjšinam.

2. Vsi programi in aktivnosti, ki se financirajo iz Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, morajo spoštovati načela dobrega upravljanja; spodbujati morajo participacijo ljudi in biti morajo vključujoči, odgovorni, pregledni, odzivni, uspešni ter učinkoviti. Uveljavlja se ničelna strpnost do korupcije.

3. Vsi programi in aktivnosti, ki se financirajo iz Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, morajo biti združljivi s trajnostnim razvojem, dolgoročno gospodarsko rastjo, socialno kohezijo in varstvom okolja.

4. Vsi programi in aktivnosti, ki se financirajo iz Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, morajo upoštevati pristop, ki temelji na rezultatih in obvladovanju tveganj.

Člen 1.4 **Načelo sodelovanja**

Cilji Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 se uresničujejo v okviru tesnega sodelovanja med državami donatoricami in državami upravičenkami.

Člen 1.5 **Pravni okvir**

1. Ta uredba se povezuje z dokumenti, navedenimi v nadaljevanju, ki skupaj z uredbo in njenimi prilogami tvorijo pravni okvir Finančnega mehanizma EGP 2014–2021:

- (a) Protokol 38c k Sporazumu EGP o Finančnem mehanizmu EGP 2014–2021;
- (b) Memorandum o soglasju za izvajanje Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 (v nadaljnjem besedilu: MoS), ki so ga sklenile države donatorice in država upravičenka;
- (c) sporazumi o programih;
- (d) vse smernice, ki jih je sprejel Odbor za finančni mehanizem EGP (v nadaljnjem besedilu: OFM) po posvetovanju z državami upravičenkami.

2. Država upravičenka zagotovi, da je dodatnih določb, ki se uporabljajo za izvajanje Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, čim manj. Pravni okvir iz prvega odstavka ima prednost pred vsako tovrstno določbo.

Člen 1.6 **Opredelitev pojmov**

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo naslednji pomen:

- (a) »Revizijski organ«: nacionalni javni subjekt, ki ga imenuje država upravičenka in je neodvisen od Nacionalne kontaktne točke, Organa za potrjevanje in Nosilca programa. Odgovoren je za preverjanje učinkovitosti delovanja sistema upravljanja in nadzora.
- (b) »Organ za potrjevanje«: nacionalni javni subjekt, ki ga imenuje država upravičenka in je neodvisen od Revizijskega organa in Nosilca programa. Odgovoren je za potrjevanje finančnih podatkov.
- (c) »Projekt v partnerstvu z državo donatorico«: projekt, ki se izvaja v tesnem sodelovanju s projektnim partnerjem, ki ima sedež v eni izmed držav donatoric.
- (d) »Programski partner iz države donatorice«: javni subjekt v državi donatorici, ki ga imenuje OFM. Svetuje pri pripravi in/ali izvajanju programa in/ali je vključen v izvajanje programa.
- (e) »Države donatorice«: Islandija, Lihtenštajn in Norveška.

- (f) »Odbor za finančni mehanizem EGP« (v nadaljnjem besedilu: OFM): odbor, ki ga za upravljanje Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 ustanovi Stalni odbor držav članic EFTE. 2014–2021. Namen programa je doseganje dogovorjenih ciljev in rezultatov.
- (g) »Vrednotenje«: sistematično, objektivno in neodvisno ovrednotenje oblikovanja, izvajanja in/ali dosežkov programov in projektov, katerega cilj je določiti ustreznost, skladnost, uspešnost, učinkovitost, vplive ter trajnost finančnega prispevka.
- (h) »Urad za finančne mehanizme« (v nadaljnjem besedilu: UFM): urad, ki pomaga OFM pri upravljanju Finančnega mehanizma EGP 2014–2021. UFM, ki je organizacijsko del Evropskega združenja za prosto trgovino, je odgovoren za tekoče izvajanje Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 v imenu OFM in ima vlogo kontaktne točke.
- (i) »Mednarodna partnerska organizacija« (v nadaljnjem besedilu: MPO): mednarodna organizacija ali organ ali agencija v njenem/njegovem okviru, ki sodeluje pri izvajanju Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 in jo/ga imenuje OFM.
- (j) »Organ za nepravilnosti«: nacionalni javni subjekt, ki ga imenuje država upravičenka in je odgovoren za pripravo ter predložitev poročil o nepravilnostih v njenem imenu.
- (k) »Skupni odbor Sklada za bilateralne odnose«: odbor, ki ga ustanovi država upravičenka za obravnavanje bilateralnih zadev, za odločanje o uporabi sredstev Sklada za bilateralne odnose in za pregled napredka pri izvajanju Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 za doseganje cilja okrepljenih bilateralnih odnosov.
- (l) »Spremljanje«: spremljanje izvajanja programov in projektov z namenom zagotovitve upoštevanja dogovorjenih postopkov, preverjanja napredka pri doseganju dogovorjenih rezultatov in neposrednih učinkov ter pravočasne zaznave morebitnih težav, kar omogoča sprejetje ustreznih popravilnih ukrepov.
- (m) »Nacionalna kontaktna točka«: nacionalni javni subjekt, ki ga imenuje država upravičenka in je v celoti odgovoren za doseganje ciljev Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 in izvajanje MoS.
- (n) »Nevladna organizacija« (v nadaljnjem besedilu: NVO): neprofitna prostovoljna organizacija, ustanovljena kot pravni subjekt, ki ima nekomercialen namen in je neodvisna od lokalne, regionalne in državne oblasti, javnih subjektov, političnih strank in gospodarskih organizacij. Verske ustanove in politične stranke se ne uvrščajo med NVO.
- (o) »Program«: struktura, ki določa razvojno strategijo z usklajenim sklopom ukrepov, ki se izvajajo s projekti, financiranimi s sredstvi Finančnega mehanizma EGP 2014–2021. Namen programa je doseganje dogovorjenih ciljev in rezultatov.
- (p) »Sporazum o programu«: sporazum med OFM in Nacionalno kontaktno točko, ki ureja izvajanje posameznega programa.
- (q) »Nepovratna sredstva programa«: finančni prispevek držav donatoric programu.
- (r) »Nosilec programa«: javni ali zasebni, gospodarski ali negospodarski subjekt ali nevladna organizacija, ki je odgovoren za pripravo in izvajanje programa.
- (s) »Programski partner«: javni ali zasebni, gospodarski ali negospodarski subjekt ali nevladna organizacija, mednarodna organizacija ali agencija ali organ v njenem okviru, ki dejavno sodeluje in uspešno prispeva k izvajanju programa.
- (t) »Projekt«: ekonomsko nedeljiv sklop aktivnosti, ki ima natančno določeno tehnično vlogo in jasno prepoznavne cilje, povezane s programom v katerega sodi. Projekt lahko vključuje enega ali več podprojektov. Ne glede na 5. člen 6. poglavja, projekte izbira Nosilec programa.
- (u) »Pogodba o projektu«: sporazum med Nosilcem programa in nosilcem projekta, ki ureja izvajanje posameznega projekta.
- (v) »Nepovratna sredstva projekta«: nepovratna sredstva, ki jih Nosilec programa dodeli nosilcu projekta za izvedbo projekta.
- (w) »Projektalni partner«: fizična ali pravna oseba, ki dejavno sodeluje in uspešno prispeva k izvajanju projekta. Z nosilcem projekta ima skupni ekonomski ali socialni cilj, ki se uresničuje z izvajanjem projekta.
- (x) »Nosilec projekta«: fizična ali pravna oseba, ki je odgovorna za pobudo, pripravo in izvajanje projekta.
- (y) »Socialni partnerji«: predstavniki organizacij delodajalcev in sindikatov.

Člen 1.7 Prepoznavnost

Splošno javnost na območju Evropskega gospodarskega prostora se seznanja, kako Finančni mehanizem EGP 2014–2021 prispeva h glavnima ciljema, določenima v 2. členu 1. poglavja. Vsi subjekti, ki so vključeni v izvajanje Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, so v skladu z načelom sorazmernosti odgovorni za izvajanje aktivnosti informiranja in komuniciranja, da bi zagotovili čim obsežnejše širjenje informacij, ozaveščanje in zagotavljanje dostopnih in razumljivih informacij o možnostih financiranja, upravičencih in dosežkih.

Člen 1.8 **Finančni prispevek**

1. V skladu z 2. členom Protokola 38c znaša finančni prispevek Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 1,5481 milijarde EUR, za prevzem obveznosti pa bo v letnih obrokih na voljo po 221,16 milijonov EUR v obdobju od 1. maja 2014 do vključno 30. aprila 2021.

2. Letni obroki za prevzete obveznosti se nanašajo na sredstva, ki so lahko v posameznem letu in nadaljnjih letih na voljo za projekte, stroške upravljanja, tehnično pomoč in druge stroške, povezane z izvajanjem Finančnega mehanizma EGP 2014–2021.

Člen 1.9 **Stroški držav donatoric**

1. Finančni prispevek pokrije naslednje stroške držav donatoric:

- (a) stroški delovanja UFM;
- (b) stroški, povezani z nalogami OFM;
- (c) stroški revizij, ki jih opravi Odbor revizorjev EFTE ali se opravijo v njegovem imenu;
- (d) stroški, povezani s presojo, spremljanjem, vrednotenjem, poročanjem in revizijami, ki jih opravi OFM ali se opravijo v njegovem imenu;
- (e) stroški, povezani z dogodki in aktivnostmi komuniciranja;
- (f) financiranje programskih partnerjev iz države donatorice, kot je navedeno v 2. členu 2. poglavja;
- (g) financiranje za MPO, kot je navedeno v 3. členu 2. poglavja;
- (h) vsi drugi stroški, o katerih odloči OFM.

2. Stroški iz prvega odstavka so določeni na 7,5 % celotnega zneska finančnega prispevka.

Člen 1.10 **Stroški upravljanja države upravičenke**

Finančni mehanizem EGP 2014–2021 ne krije splošnih administrativnih stroškov, ki jih ima država upravičenka pri izvajanju Finančnega mehanizma EGP 2014–2021. Stroški, ki so nujni, jasno določljivi ter neposredno in izključno povezani z upravljanjem Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, se lahko krijejo iz tehnične pomoči. Upravičenost takih stroškov je določena v 11. členu 8. poglavja.

Člen 1.11 **Sredstva za rezervo**

Države donatorice in države upravičenke v MoS določijo, da bodo za rezervo namenile najmanj 5 % vseh sredstev, dodeljenih državi upravičenki. Najpozneje 31. decembra 2020 država upravičenka predloži OFM predlog za dodelitev sredstev iz rezerve v okviru Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 v obliki novega programa ali kot dodatek k obstoječemu programu ali programom. OFM odloča o dodelitvi sredstev za rezervo bodisi v skladu s 3. členom 6. poglavja ali bodisi v skladu s šestim odstavkom 9. člena 6. poglavja. Države donatorice se lahko odrečejo zahtevi za sredstva za rezervo, ki so opredeljena v tem odstavku.

Člen 1.12 **Dokončanje posebnih projektov, ki so bili izbrani v okviru Finančnega mehanizma EGP 2009–2014**

Države donatorice in države upravičenke se lahko dogovorijo, da bodo največ 10 % celotnega prispevka Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 namenile za financiranje dokončanja posebnih projektov, ki so bili izbrani v okviru Finančnega mehanizma EGP 2009–2014. Skupni znesek teh sredstev in projekti, ki se iz njih financirajo, se potrdijo v MoS. Za izvajanje takih projektov se uporabljajo pravila, ki veljajo za Finančni mehanizem EGP 2009–2014, končni datum upravičenosti je 30. april 2017.

2. poglavje **Strateški pristop**

Člen 2.1 **Prednostna področja**

1. Finančni prispevki so za namen doseganja ciljev iz 2. člena 1. poglavja na voljo na naslednjih prednostnih področjih:

- (a) inovacije, raziskave, izobraževanje in konkurenčnost;
- (b) socialna vključenost, zaposlovanje mladih in zmanjševanje revščine;
- (c) okolje, energija, podnebne spremembe in nizkoogljično gospodarstvo;
- (d) kultura, civilna družba, dobro upravljanje in temeljne pravice ter svobode;
- (e) pravosodje in notranje zadeve.

2. Zaradi zagotavljanja učinkovite in ciljno usmerjene uporabe finančnega prispevka Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 mora njegovo izvajanje potekati v skladu s Prilogo 1.

Člen 2.2

Financiranje programskih partnerjev iz države donatorice

Financiranje se zagotovi za sodelovanje programskih partnerjev iz države donatorice pri izvajanju Finančnega mehanizma EGP 2014–2021. S temi sredstvi upravlja UFM.

Člen 2.3

Financiranje mednarodnih partnerskih organizacij

Financiranje se zagotovi za sodelovanje MPO pri izvajanju Finančnega mehanizma EGP 2014–2021. S temi sredstvi UFM.

Člen 2.4

Sklad za regionalno sodelovanje

Krovni sklad za regionalno sodelovanje, kot je navedeno v Protokolu 38c, vodi UFM, v skladu s pravili, ki jih sprejme OFM.

Člen 2.5

Memorandum o soglasju

1. Države donatorice z vsako državo upravičenko sklenejo MoS, s čimer se zagotovi učinkovito in ciljno usmerjeno izvajanje.

2. MoS vzpostavi okvir za sodelovanje in vsebuje naslednje elemente:

(a) imenovanje nacionalnih organov, ki so vključeni v izvajanje Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, in določitev njihovih nalog v okviru nacionalnih struktur upravljanja in nadzora (Priloga A k MoS);

(b) okvir izvajanja (Priloga B k MoS), ki ga sestavljajo naslednji finančni in vsebinski parametri:

- (i) seznam dogovorjenih programov, finančni prispevek Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 in finančni prispevek države upravičenke;
- (ii) smiselna določitev programov, njihovega cilja in njihovega glavnega poudarka, zneska nepovratnih sredstev ter zneska sofinanciranja po programu, ciljev v zvezi z bilateralnim sodelovanjem kot tudi posebnih vidikov glede ciljnih skupin, geografskih območij ali drugih vprašanj;
- (iii) smiselna določitev Nosilcev programov;
- (iv) opredelitev programskih partnerjev iz države donatorice, če je to smiselno;
- (v) opredelitev MPO, če je to smiselno;
- (vi) opredelitev vnaprej opredeljenih projektov, ki se vključijo v ustrezne programe.

3. Prilogi A in B se lahko spremenita z izmenjavo pisem med OFM in Nacionalno kontaktno točko.

4. Določbe MoS se razlagajo v skladu s to uredbo.

5. Predloga za MoS je v Prilogi 2.

Člen 2.6

Strateško poročilo

1. Nacionalna kontaktna točka predloži OFM letno strateško poročilo o izvajanju Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 in Norveškega finančnega mehanizma 2014–2021, ki zajema vse programe in bilateralne aktivnosti, ki se izvajajo v državi upravičenki, razen programov, ki jih upravljajo UFM, medvladne organizacije ali subjekti države donatorice v skladu s 13. členom 6. poglavja. Strateško poročilo je podlaga za razprave na letnem sestanku in ga mora odobriti OFM.

2. Strateško poročilo je pripravljeno na podlagi predloge, ki jo zagotovi OFM, in vsebuje oceno prispevka Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 k doseganju dveh glavnih ciljev, opisanih v 2. členu 1. poglavja, informacijo o tem, kako so v programih upoštewane skupne vrednote, navedene v 3. členu 1. poglavja, glavne trende, ki so morda vplivali na okoliščine, v katerih se programi izvajajo, in povzetek glavnih tveganj ter blažilnih ukrepov, izvedenih za odpravo teh tveganj.

3. Strateško poročilo je napisano v angleškem jeziku in predloženo OFM vsaj dva meseca pred letnim sestankom, če ni določeno drugače. Če je predloženo poročilo nepopolno ali nejasno, lahko OFM zahteva dodatne informacije. Nacionalna kontaktna točka zahtevane informacije zagotovi v roku enega meseca in poročilo po potrebi popravi.

4. Končno strateško poročilo se predloži v roku šestih mesecev od predložitve zadnjega končnega poročila o programu, vendar najpozneje do 31. avgusta 2025.

5. Odobreno strateško poročilo se objavi na spletnem mestu Nacionalne kontaktne točke v roku enega meseca od odobritve s strani OFM.

Člen 2.7

Letni sestanek

1. Letni sestanek poteka med OFM in Nacionalno kontaktno točko. Nacionalna kontaktna točka je odgovorna za organizacijo sestanka in po potrebi uredi obiske na kraju samem.

2. Z odstopanjem od prvega odstavka se lahko OFM in Nacionalna kontaktna točka dogovorita, da letnega sestanka ne organizirata.

3. Letni sestanek OFM in Nacionalni kontaktni točki

omogoča, da pregledata napredek, dosežen v prejšnjih obdobjih poročanja, in da se dogovorita o sprejetju potrebnih ukrepov. Letni sestanek predstavlja forum za razpravo o zadevah bilateralnega pomena.

4. Čas letnega sestanka določita OFM in Nacionalna kontaktna točka vsaj štiri mesece pred sestankom.

5. Na sestanek so lahko vabljeni predstavniki Revizijskega organa, Organa za potrjevanje, Nosilcev programov in programskih partnerjev ter člani Skupnega odbora Sklada za bilateralne odnose.

6. Nacionalna kontaktna točka je odgovorna za pripravo osnutka dnevnega reda, ki odraža temeljne zadeve, izpostavljene v strateškem poročilu. O končni različici dnevnega reda se OFM in Nacionalna kontaktna točka dogovorita najpozneje en teden pred sestankom.

7. Odločitve, sprejete na letnem sestanku, se navedejo v dogovorjenem zapisniku. Nacionalna kontaktna točka je odgovorna za pripravo osnutka zapisnika sestanka, v katerem povzame glavne točke in ukrepe, o katerih se je razpravljalo na sestanku, pri tem pa upošteva dnevni red. V zapisniku je poudarek na sklepih, nadaljnjih ukrepih in nalogah.

8. Zapisnik se objavi na spletnem mestu Nacionalne kontaktne točke v roku enega meseca po tem, ko se OFM in Nacionalna kontaktna točka dogovorita o končni različici zapisnika.

3. poglavje

Informiranje in komuniciranje

Člen 3.1

Splošne določbe

1. Države upravičenke, Nosilci programov, nosilci projektov in subjekti v vlogi partnerjev pri pripravi in/ali izvajanju Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 z ustreznimi orodji in načini komuniciranja široko ter uspešno v javnosti razširjajo informacije o Finančnem mehanizmu EGP 2014–2021, njegovih programih in projektih.

2. Ukrepi za informiranje in komuniciranje se izvajajo v skladu s to uredbo ter Zahtevami za informiranje in komuniciranje iz Priloge 3.

Člen 3.2

Obveznosti Nacionalne kontaktne točke

1. Nacionalna kontaktna točka javnosti zagotavlja informacije o obstoju Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 v državi upravičenki, o njegovih ciljih, izvajanju in

celovitem vplivu ter o sodelovanju, med drugim, s subjekti države donatorice. Navedeno se izvaja v skladu z Zahtevami za informiranje in komuniciranje iz Priloge 3.

2. Nacionalna kontaktna točka izpolnjuje vsaj naslednje obveznosti:

- (a) pripravi in izvaja Komunikacijsko strategijo za Finančni mehanizem EGP 2014–2021;
- (b) organizira vsaj tri večje aktivnosti informiranja javnosti o izvajanju Finančnega mehanizma EGP 2014–2021;
- (c) vzpostavi namensko spletno mesto o Finančnem mehanizmu EGP 2014–2021 in Norveškem finančnem mehanizmu 2014–2021 v jeziku ali jezikih države upravičenke ter v angleškem jeziku;
- (d) imenuje osebo, odgovorno za informiranje in komuniciranje, ki v državi upravičenki usklajuje izvajanje dejavnosti informiranja in komuniciranja. Ta deluje kot koordinator in pomaga Nosilcem programov pri izvajanju njihovih aktivnosti informiranja in komuniciranja.

3. Nacionalna kontaktna točka zagotovi, da Nosilci programov izpolnjujejo svoje obveznosti v zvezi z informiranjem in komuniciranjem v skladu s to uredbo ter z Zahtevami za informiranje in komuniciranje iz Priloge 3.

4. Nacionalna kontaktna točka zagotovi, da vsi subjekti, ki so vključeni v pripravo in/ali izvajanje Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 v državi upravičenki, prispevajo k razširjanju informacij iz prvega odstavka, kjer je to primerno.

Člen 3.3

Obveznosti Nosilca programa

1. Nosilec programa ravna v skladu z Zahtevami za informiranje in komuniciranje iz Priloge 3. Javnosti zagotavlja informacije o obstoju, ciljih, izvajanju in dosežkih programa ter o sodelovanju, med drugim, s subjekti države donatorice.

2. Nosilec programa izpolnjuje vsaj naslednje obveznosti:

- (a) pripravi in izvaja komunikacijski načrt za program;
- (b) organizira vsaj dve večji aktivnosti informiranja javnosti o napredku programa in njegovih projektov;
- (c) vzpostavi namensko spletno mesto ali spletno stran o programu v jeziku ali jezikih države upravičenke in v angleškem jeziku.

3. Nosilec programa zagotovi, da nosilci projektov in njihovi partnerji izpolnjujejo svoje obveznosti v zvezi z informiranjem in komuniciranjem v skladu s to uredbo ter z Zahtevami za informiranje in komuniciranje iz Priloge 3.

4. poglavje **Bilateralni odnosi**

Člen 4.1 **Splošna načela**

1. Priprava in izvajanje Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 zaradi prispevanja h glavnemu cilju krepitve odnosov med državami donatoricami in državami upravičenkami, kjer je to primerno, potekata v partnerstvu.
2. Partnerstvo lahko med drugim poteka v obliki programov v partnerstvu z državo donatorico in/ali projektov v partnerstvu z državo donatorico.
3. Odnosi med državami donatoricami in državami upravičenkami se krepijo tudi z izvajanjem aktivnosti, katerih cilj je širitev strateškega sodelovanja, z mrežnim povezovanjem in izmenjavo znanja med subjekti v državah donatoricah in v državah upravičenkah ter z drugimi skupnimi pobudami, ki presegajo programe in so namenjene krepitvi odnosov med državami donatoricami in državami upravičenkami.

Člen 4.2

Skupni odbor Sklada za bilateralne odnose

1. Nacionalna kontaktna točka vzpostavi Skupni odbor Sklada za bilateralne odnose čim prej po podpisu MoS. Naloge Skupnega odbora Sklada za bilateralne odnose so med drugim:
 - (a) razpravljanje o zadevah bilateralnega pomena, opredelitev pobud in spremljanje celovitega napredka pri doseganju cilja krepitve bilateralnih odnosov;
 - (b) sprejetje delovnega načrta Sklada za bilateralne odnose, o katerem se razpravlja na letnem sestanku;
 - (c) določitev ter dodelitev sredstev za bilateralno sodelovanje programom bilateralnega pomena.
2. Skupni odbor Sklada za bilateralne odnose upošteva morebitne pripombe k delovnemu načrtu, podane na letnem sestanku.
3. Skupnemu odboru Sklada za bilateralne odnose predseduje Nacionalna kontaktna točka in ga sestavljajo predstavniki iz držav donatoric ter iz držav upravičenk, vključno z zadevnim ministrstvom za zunanje zadeve.
4. Skupni odbor Sklada za bilateralne odnose se sestane vsaj enkrat letno pred letnim sestankom.
5. Sestava, vloga in delovanje Skupnega odbora Sklada za bilateralne odnose so dodatno opredeljeni v sporazumu o Skladu za bilateralne odnose med OFM in Nacionalno kontaktno točko. Predloga sporazuma o Skladu za bilateralne odnose je v Prilogi 4.

6. Nacionalna kontaktna točka v roku dveh mesecev od zadnjega podpisa MoS predloži OFM predlog o sestavi, vlogi in delovanju Skupnega odbora Sklada za bilateralne odnose. Če država upravičenka prejme podporo v okviru Finančnega mehanizma EGP in Norveškega finančnega mehanizma, začne rok dveh mesecev teči z datumom zadnjega podpisa tistega MoS, ki je podpisan zadnji.

Člen 4.3

Programi v partnerstvu z državo donatorico

1. Namen programov v partnerstvu z državo donatorico je omogočiti mrežno povezovanje, izmenjavo in prenos znanja, tehnologij, izkušenj ter dobrih praks med javnimi subjekti v državah donatoricah in v državah upravičenkah.
2. Države donatorice v MoS določijo enega ali več programskih partnerjev iz države donatorice za vsak program, opredeljen v skladu s točko (b) (iv) drugega odstavka 5. člena 2. poglavja. Programske partnerje iz države donatorice lahko potrdira tudi OFM in Nacionalna kontaktna točka z izmenjavo pisem.
3. Programski partner ali partnerji iz države donatorice so vabljeni, da svetujejo pri pripravi in izvajanju programa v partnerstvu z državo donatorico.

Člen 4.4

Odbor za sodelovanje

1. Nosilec programa v partnerstvu z državo donatorico ali programa, ki se izvaja v partnerstvu z MPO, ustanovi Odbor za sodelovanje, ki ga sestavljajo predstavniki Nosilca programa in predstavniki programskega partnerja iz države donatorice in/ali MPO, kakor je primerno. Odbor za sodelovanje se ustanovi čim prej po imenovanju Nosilca programa in zagotavlja svetovanje v zvezi s pripravo ter izvajanjem programa. Odbor za sodelovanje vodi predstavnik Nosilca programa. Predstavniki OFM in Nacionalne kontaktne točke so vabljeni k sodelovanju v odboru v vlogi opazovalcev.
2. Vsi dokumenti, ki jih predloži in pripravi Odbor za sodelovanje, so v angleškem jeziku. Sestanki odbora potekajo v angleškem jeziku.
3. Naloge Odbora za sodelovanje vključujejo:
 - (a) svetovanje glede posvetovanj z deležniki;
 - (b) svetovanje glede priprave zasnove programa;
 - (c) svetovanje glede bilateralnih aktivnosti in možnih projektnih partnerjev v državah donatoricah, če je to primerno;
 - (d) svetovanje glede meril za izbor in besedil javnega razpisa ali javnih razpisov;

- (e) pregledovanje napredka pri doseganju neposrednih učinkov, rezultatov in cilja programa;
 - (f) smiselno pregledovanje napredka pri krepitvi bilateralnih odnosov;
 - (g) proučevanje dosežkov izvajanja programa;
 - (h) pregledovanje osnutkov letnih poročil o programu;
 - (i) svetovanje Nosilcu programa o morebitnih spremembah programa, ki vplivajo na doseganje pričakovanih rezultatov in cilja programa;
 - (j) svetovanje o uporabi sredstev Sklada za bilateralne odnose, kjer je to ustrezno.
4. Odbor za sodelovanje vodi zapisnike svojih sestankov v angleškem jeziku.

Člen 4.5

Projekti v partnerstvu z državo donatorico

Projekti se lahko pripravijo in izvajajo v sodelovanju z enim ali več pravnimi subjekti v državah donatoricah. Glede na cilje Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, povezane z bilateralnimi odnosi, Nosilec programa spodbuja in omogoča vzpostavljanje tovrstnih partnerstev.

Člen 4.6

Sklad za bilateralne odnose

1. Država upravičenka nameni najmanj 2 % vseh dodeljenih sredstev za sklad za krepitev bilateralnih odnosov med državami donatoricami in državami upravičenkami. Znesek se določi v MoS. Upravičenost izdatkov, ki jih krije sklad iz tega odstavka, je podrobno opisana v 8. členu 8. poglavja.
2. Nacionalna kontaktna točka je odgovorna za uporabo sredstev iz prvega odstavka in poroča o njihovi uporabi v strateškem poročilu. Začetni datum upravičenosti do sredstev iz tega člena je datum zadnjega podpisa MoS z državo upravičenko. Če je podpora iz tega člena zagotovljena v okviru Finančnega mehanizma EGP in Norveškega finančnega mehanizma, je začetni datum upravičenosti datum zadnjega podpisa tistega MoS, ki je podpisan prvi. Končni datum upravičenosti do sredstev iz tega člena je 30. april 2025.
3. Plačila iz sredstev Sklada za bilateralne odnose se izvede kot predplačilo, vmesna plačila in končno plačilo v skladu z 2., 3. in 4. členom 9. poglavja. Predplačilo se izvede takoj po podpisu sporazuma o Skladu za bilateralne odnose. V izjemnih primerih se lahko izredna predplačila izvedejo pred podpisom sporazuma o Skladu za bilateralne odnose.

4. Za namene kritja stroškov aktivnosti iz 8. člena 8. poglavja med pripravo programov lahko OFM predplačilo izvede neposredno Nosilcem programov, vendar to ne sme presežati 50.000 EUR. Tako plačilo se izvede v dogovoru z Nacionalno kontaktno točko po imenovanju Nosilca programa.

5. V izjemnih primerih se lahko OFM v dogovoru z Nacionalno kontaktno točko odloči, da bo plačila iz Sklada za bilateralne odnose izvedel neposredno končnemu prejemniku. O tovrstnem plačilu se takoj obvesti Nacionalno kontaktno točko. Plačila OFM v skladu s tem odstavkom ne vplivajo na odgovornosti države upravičenke v zvezi z upravljanjem sredstev Sklada za bilateralne odnose in poročanjem o njih.

Člen 4.7

Uporaba sredstev za bilateralne odnose na ravni programa

Nacionalna kontaktna točka, kjer je to primerno, na zahtevo Nosilcev programov zagotovi, da so sredstva Sklada za bilateralne odnose na razpolago in pravočasno izplačana.

5. poglavje

Sistemi upravljanja in nadzora

Člen 5.1

Splošna načela sistemov upravljanja in nadzora

1. Država upravičenka je odgovorna za upravljanje in nadzor programov. Sistemi upravljanja in nadzora, ki jih vzpostavi država upravičenka za Finančni mehanizem EGP 2014–2021, zagotavljajo spoštovanje načel odgovornosti, gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti.
2. Sistemi upravljanja in nadzora določajo:
 - (a) opredelitev vloge posameznih zadevnih organov pri upravljanju in nadzoru ter dodelitev nalog vsakemu organu;
 - (b) skladnost z načelom ločitve nalog med temi organi in znotraj njih;
 - (c) postopke za zagotavljanje pravilnosti in zakonitosti izdatkov;
 - (d) zanesljive računovodske sisteme, sisteme spremljanja in finančnega poročanja v računalniški obliki;
 - (e) sistem poročanja in spremljanja, kadar odgovorni organ prenese opravljanje nalog na drug organ;
 - (f) način revidiranja delovanja sistemov;
 - (g) sisteme in postopke za zagotavljanje ustrezne revizijske sledi;

(h) postopke poročanja ter spremljanja v zvezi z nepravilnostmi in vračilom neupravičeno izplačanih sredstev.

3. Država upravičenka ravna v skladu z zahtevami za predložitev podatkov v elektronski obliki, ki jih določi OFM.

Člen 5.2

Imenovanje nacionalnih organov

1. Za izvajanje Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 država upravičenka v MoS imenuje naslednje organe:

- (a) Nacionalno kontaktno točko;
- (b) Organ za potrjevanje;
- (c) Revizijski organ;
- (d) Organ za nepravilnosti.

2. Države donatorice in država upravičenka lahko v MoS določijo, da Nacionalna kontaktna točka poleg svojih nalog iz 3. člena 5. poglavja opravlja tudi naloge Organa za potrjevanje iz 4. člena 5. poglavja. Taka ureditev mora zagotavljati ustrezno funkcijsko ločitev nalog, povezanih s plačili, od drugih nalog Nacionalne kontaktne točke. Če je dogovorjena taka ureditev, Nacionalna kontaktna točka ne more biti imenovana kot Organ za nepravilnosti, četrti odstavek pa se ne uporablja.

3. Ne glede na 5. člen 2. poglavja in 13. člen 6. poglavja Nacionalna kontaktna točka v posvetovanju z OFM za vsak program imenuje Nosilca programa. Nosilec programa mora biti tesno povezan s področjem, v katerega spada program. Pri programih s programskega področja »Civilna družba« je Nosilec programa neodvisen od državnih, regionalnih in lokalnih oblasti. Če takega neodvisnega Nosilca programa ni mogoče določiti, se lahko OFM v izjemnih primerih odredi tej zahtevi, vendar samo v obsegu, ki je potreben.

4. V izjemnih primerih lahko OFM odobri, da Nacionalna kontaktna točka sprejme vlogo Nosilca programa za enega ali več programov.

5. Če Nacionalna kontaktna točka prevzame vlogo Nosilca programa, ne more biti imenovana kot Organ za nepravilnosti.

Člen 5.3

Nacionalna kontaktna točka

1. Nacionalna kontaktna točka je v celoti odgovorna za zagotavljanje, da programi prispevajo k doseganju ciljev Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 in da je njegovo izvajanje v državi upravičenki v skladu s 3. členom 1. poglavja. Deluje kot kontaktna točka ter je odgovorna in

pristojna za izvajanje MoS.

2. Nacionalna kontaktna točka predstavlja državo upravičenko v njenih odnosih z OFM pri izvajanju Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 v državi upravičenki.

3. Nacionalna kontaktna točka zagotovi, da se programi izvajajo v skladu s pravnim okvirom Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 ter spremlja napredek in kakovost njihovega izvajanja. V ta namen Nacionalna kontaktna točka stalno in na strukturiran način ocenjuje tveganja v zvezi z izvajanjem Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 in sprejme ukrepe, za katere meni, da so potrebni in ki so v skladu s to uredbo, preveri pa tudi kakovost in vsebino vseh dokumentov, ki jih OFM prejme od Nacionalne kontaktne točke, ter zahteva potrebne spremembe teh dokumentov. Nacionalna kontaktna točka izvede vse potrebne ukrepe, da bi zagotovila, da se Nosilci programov v celoti zavedajo svojih odgovornosti znotraj pravnega okvira Finančnega mehanizma EGP 2014–2021.

4. Nacionalna kontaktna točka redno spremlja programe z vidika napredka pri doseganju neposrednih učinkov, rezultatov in ciljev programa v skladu z dogovorjenimi kazalniki ter finančnimi zahtevami, določenimi za program. O ugotovitvah spremljanja poroča v strateškem poročilu.

5. Vloga Nacionalne kontaktne točke se lahko natančneje opredeli v MoS.

Člen 5.4

Organ za potrjevanje

1. Organ za potrjevanje je odgovoren zlasti za:

- (a) predložitev potrjenih vmesnih finančnih poročil in končnega poročila o programu iz 3. člena 9. poglavja in 12. člena 6. poglavja OFM, ki potrjujejo:
 - (i) da je obračun upravičenih izdatkov, ki ga je predložil Nosilec programa, popolnoma skladen z dokazili;
 - (ii) da so bila dokazila pregledana in da je ugotovljena njihova verodostojnost, pravilnost in točnost;
 - (iii) da obračun upravičenih izdatkov temelji na preverljivem računovodskem sistemu, ki je skladen s splošno sprejetimi računovodskimi načeli in metodami;
 - (iv) da obračun upravičenih izdatkov spada med upravičene izdatke iz te uredbe;
 - (v) da obračun izdatkov nastane kot del izvajanja programa v skladu s sporazumom o programu;
 - (vi) da obstaja zadostna revizijska sled;

- (vii) da so bila dodeljena sredstva sofinanciranja za program plačana;
- (b) predložitev napovedi predvidenih zahtevkov za plačilo iz 5. člena 9. poglavja OFM;
- (c) prijavo vseh pridobljenih obresti iz 7. člena 9. poglavja OFM;
- (d) upoštevanje rezultatov vseh revizij, ki jih je opravil Revizijski organ ali so bile opravljene v njegovem imenu, in sicer za namen potrjevanja;
- (e) vodenje računovodskih evidenc v računalniški obliki za izdatke, prijavljene OFM;
- (f) zagotovitev nakazila plačil Nosilcem programov v skladu z drugim odstavkom 1. člena 9. poglavja;
- (g) zagotovitev, da se izterjani in preklicani zneski po preklicu celotnega finančnega prispevka ali njegovega dela za program ali projekt vrnejo OFM pred zaključkom programa.

2. Če v nacionalnem pravu države upravičenke ni določeno drugače, Organ za potrjevanje zagotovi odprte in vodenje ločenega obrestovanega računa, namenjenega Finančnemu mehanizmu EGP 2014–2021.

Člen 5.5 **Revizijski organ**

1. Revizijski organ je odgovoren zlasti za:

- (a) zagotavljanje izvedbe revizij zaradi preverjanja uspešnosti delovanja sistema upravljanja in nadzora na ravni države upravičenke;
- (b) zagotavljanje izvedbe vsaj ene revizije vsakega programa zaradi preverjanja uspešnosti delovanja sistema upravljanja in nadzora programa;
- (c) zagotavljanje izvedbe revizij projektov na podlagi ustreznega vzorca z namenom preveritve poročanih izdatkov;
- (d) pripravo revizijske strategije v roku devetih mesecev od potrditve zadnjega programa. Revizijska strategija lahko zajema več programov. Revizijska strategija določa revizijsko metodologijo, način vzorčenja za revizije projektov in okvirno načrtovanje revizij za namen zagotavljanja enakomerne razporeditve revizij skozi celotno programsko obdobje. Revizijska strategija se po potrebi posodablja na letni ravni. Revizijski organ na zahtevo OFM v roku enega meseca predloži revizijsko strategijo v angleškem jeziku. OFM lahko poda pripombe;
- (e) da do 15. februarja vsako leto od leta 2019 do leta 2025:

- (i) predloži OFM letno revizijsko poročilo, v katerem navede ugotovitve o revizijah, opravljenih v preteklem dvanajstmesečnem obdobju, ki se konča 31. decembra v obravnavanem letu v skladu z revizijsko strategijo programa, in poroča o vseh ugotovljenih pomanjkljivostih glede sistemov upravljanja in nadzora. Prvo poročilo, ki ga je treba predložiti do 15. februarja 2019, zajema obdobje do 31. decembra 2018. Informacije v zvezi z revizijami, opravljenimi po 1. januarju 2025, se vključijo v končno revizijsko poročilo, ki podpira izjavo o zaključku iz točke (f);
- (ii) predloži OFM mnenje na podlagi kontrol in revizij, opravljenih v njegovi pristojnosti, o tem, ali sistem upravljanja in nadzora deluje uspešno, z namenom, da se pridobi zadostno zagotovilo o pravilnosti izkazov dejansko nastalih izdatkov, ki so bili predloženi OFM, in posledično tudi zadostno zagotovilo o zakonitosti ter pravilnosti transakcij, povezanih s temi izkazi;

(f) predložitev izjave o zaključku OFM najpozneje do 31. decembra 2025, s katero oceni pravilnost zahtevka za končno plačilo, ki se zahteva v končnem poročilu o programu.

2. Če se Revizijski organ odloči, da ne bo opravljal revizij v skladu s točkami (a) do (c) prvega odstavka, imenuje neodvisnega in pooblaščenega revizorja, da opravi te naloge.

3. Revizijski organ zagotovi, da je revizija v skladu z mednarodno sprejetimi revizijskimi standardi.

4. Za namene iz točke (c) prvega odstavka se poročani izdatki revidirajo na podlagi reprezentativnega vzorca in praviloma na podlagi metod statističnega vzorčenja.

V takih primerih mora biti vzorec dovolj velik, da Revizijskemu organu omogoči pripravo veljavnega revizijskega mnenja v skladu s točko (e) prvega odstavka.

Nestatistična metoda vzorčenja se lahko uporabi na podlagi strokovne presoje Revizijskega organa v ustrezno utemeljenih primerih in v skladu z mednarodno sprejetimi revizijskimi standardi ter v primeru, ko je število projektov v enem letu premajhno za uporabo statistične metode.

Nestatistična metoda vzorčenja mora zajemati najmanj 10 % projektov, za katere so bili izdatki poročani med letom, in najmanj 15 % izdatkov, ki so bili poročani med letom.

Člen 5.6 **Nosilec programa**

1. Nosilec programa je odgovoren za pripravo in izvajanje programa v skladu z načeli, opisanimi v 3. členu 1. poglavja, ter zlasti za:

- (a) zagotavljanje, da projekti prispevajo h glavnima ciljema Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 ter specifičnim neposrednim učinkom, rezultatom in ciljem programa ter da spoštujejo določbe te uredbe, sporazum o programu in veljavno nacionalno zakonodajo ter zakonodajo Evropske unije na vseh stopnjah izvajanja;
 - (b) zagotavljanje ustrezne ravni strokovnega znanja za oblikovanje programa in matrike rezultatov;
 - (c) zbiranje vlog, izbor projektov za financiranje in podpis pogodb o projektu za vsak projekt;
 - (d) omogočanje bilateralnega sodelovanja, kjer je to ustrezno;
 - (e) preverjanje, ali so izdatki, o katerih poročajo nosilci projektov, dejansko nastali in so v skladu s to uredbo, sporazumom o programu ter veljavno nacionalno zakonodajo in zakonodajo Evropske unije;
 - (f) zagotavljanje, da so plačila nepovratnih sredstev projekta izvedena pravočasno;
 - (g) zagotavljanje kakovosti izvajanja programa, preverjanje neposrednih učinkov projekta in napredka projektov pri izpolnjevanju pričakovanih rezultatov programa, med drugim s spremljanjem in, kjer je to primerno, s preverjanjem projektov na kraju samem, izvedenih na podlagi vzorca;
 - (h) ocenjevanje tveganj za uspešno izvajanje programa in njegovih dosežkov ter sprejemanje ustreznih ukrepov;
 - (i) letno spremljanje vzorca projektov, izbranih na podlagi ocene tveganja, vključno z naključnimi vzorci;
 - (j) zagotavljanje, da se finančni prispevek uporabi izključno za namene programa in njegove projekte ter v skladu s sporazumom o programu in da so vsa sredstva, ki so del programa, uporabljena samo za namene, kakor je določeno v sporazumu o programu;
 - (k) zagotavljanje, da obstaja sistem zapisovanja in shranjevanja računovodskih evidenc v računalniški obliki za vsak projekt v okviru programa in da se zbirajo podatki o izvajanju, potrebni za finančno poslovanje, poročanje, spremljanje, preverjanje, revizije in vrednotenje;
 - (l) vzpostavitev organizacijske strukture Nosilca programa, ki zagotavlja neodvisnost in funkcionalno ločitev organizacijske enote, odgovorne za preverjanje nastalih izdatkov in potrjevanje plačil, od drugih organizacijskih enot, ki so odgovorne za izvajanje programa;
 - (m) odprtje in vodenje ločenega obrestovanega računa za sredstva, namenjena za ponovno dodelitev, razen če je v nacionalni zakonodaji države upravičenke določeno drugače;
 - (n) zagotavljanje, da nosilci projektov vodijo ločen računovodski sistem ali ustrezno računovodsko kodo za vse transakcije, povezane s projektom, brez poseganja v nacionalna računovodska pravila;
 - (o) zagotavljanje preglednosti in dostopnosti dokumentov v skladu z zahtevami 8. člena 9. poglavja;
 - (p) zagotavljanje, da Organ za potrjevanje prejme vse potrebne informacije o postopkih in preverjanjih, ki se izvajajo v zvezi z izdatki za namen potrjevanja;
 - (q) pripravo in predložitev vmesnih finančnih poročil, letnega poročila o programu, končnega poročila o programu in poročil o pridobljenih obrestih v skladu z 11. in 12. členom 6. poglavja ter 3., 4. in 7. členom 9. poglavja;
 - (r) predložitev napovedi predvidenih zahtevkov za plačilo Organu za potrjevanje, ki jih organ potrebuje za izpolnitev svojih obveznosti v skladu s 5. členom 9. poglavja;
 - (s) zagotavljanje vnosa statističnih podatkov o projektu za vzdrževanje podatkovne zbirke za namen poročanja;
 - (t) zagotavljanje, da OFM in Nacionalna kontaktna točka na zahtevo ter v razumnem času prejmeta vse dokumente in informacije, povezane z izvajanjem programa in njegovih projektov;
 - (u) zagotavljanje, da so nosilci projektov popolnoma zavezani projektom in sposobni izvajati svoje projekte;
 - (v) zagotavljanje, da so sprejeti vsi potrebni in ustrezni ukrepi, da se preprečijo, odkrijejo in odpravijo vse domnevne ali dejanske nepravilnosti, da se nepravilnosti takoj učinkovito preiščejo, da se o njih ustrezno poroča in da se odpravijo, vključno z izvedbo morebitnih ustreznih finančnih popravkov;
 - (w) zagotavljanje izpolnjevanja ustrezne lokalne in nacionalne zakonodaje ter zakonodaje Evropske unije (vključno, vendar ne omejeno na okoljsko zakonodajo, zakonodajo o javnem naročanju in državnih pomočeh);
 - (x) izpolnjevanje drugih obveznosti, določenih v sporazumu o programu.
2. Preverjanja, ki jih mora izvesti Nosilec programa, smiselno in v skladu z načelom sorazmernosti zajemajo administrativne, finančne, tehnične ter fizične vidike projektov.
- Preverjanja vključujejo naslednje postopke:
- (i) administrativna preverjanja v zvezi z nastalimi izdatki, ki jih prijavijo nosilci projektov;

(ii) preverjanja projektov na kraju samem.

Pregledovanje dokazil o izdatkih, povezanih z administrativnimi preverjanji iz točke (i) in preverjanja na kraju samem iz točke (ii) se lahko izvedejo na podlagi vzorca. Nosilec programa vodi evidenco, ki opisuje in utemeljuje metodo vzorčenja ter določa projekt ali transakcije, izbrane za preverjanje.

Nosilec programa določi velikost vzorca, ki v zadostni meri zagotavlja zakonitost in pravilnost transakcij, pri čemer se upošteva stopnja tveganja, ki jo opredeli Nosilec programa glede na tip nosilcev projektov in glede na tip projektov, ki se izvajajo, ter revizije, ki jih opravi Revizijski organ.

Nosilec programa določi pisne standarde in postopke za preverjanja, ki se izvajajo, ter vodi evidenco za vsako preverjanje, v kateri so navedeni podatki o opravljenem delu, datumu in rezultatih preverjanja ter ukrepov, sprejetih v zvezi z ugotovljenimi nepravilnostmi.

3. Nosilec programa izpolnjuje zahteve za predložitev podatkov v elektronski obliki, ki jih opredeli OFM.

Člen 5.7

Vzpostavitev sistemov upravljanja in nadzora

1. V roku šestih mesecev od datuma zadnjega podpisa MoS Nacionalna kontaktna točka predloži OFM natančen opis sistemov upravljanja in nadzora, ki zajema predvsem organizacijo ter postopke:

- (a) Nacionalne kontaktne točke, Organa za potrjevanje in vseh drugih nacionalnih organov, vključenih v izvajanje Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 v skladu z MoS;
- (b) Revizijskega organa in vseh drugih subjektov, ki opravljajo revizije v njegovem imenu.

2. Nosilec programa v roku šestih mesecev od datuma, ko OFM potrdi program, Nacionalni kontaktni točki predloži v potrditev natančen opis sistemov upravljanja in nadzora Nosilca programa, ki vključuje predvsem:

- (a) sistem za preverjanje, revizije in spremljanja;
- (b) sistem za preprečevanje, blaženje, odkrivanje, poročanje in odpravljanje nepravilnosti;
- (c) sistem, ki je vzpostavljen za ohranjanje revizijske sledi za vse podprte aktivnosti.

Nacionalna kontaktna točka obvesti OFM o potrditvi opisa sistemov upravljanja in nadzora Nosilca programa v roku treh mesecev od njegove predložitve Nacionalni kontaktni točki. Če resnih pomanjkljivosti ni mogoče odpraviti v razumnem času, se o njih poroča OFM.

3. Podrobne opise iz prvega in drugega odstavka spremljata poročilo ter mnenje Revizijskega organa, ki potrjujeta, da je sistem izvajanja države upravičenke in Nosilca programa skladen s to uredbo ter splošno sprejetimi računovodskimi načeli. V poročilu se oceni sorazmernost zahtev sistemov upravljanja in nadzora v zvezi z uspešnostjo doseganja ciljev programov. Poročilo in mnenje, navedena v tem odstavku, pripravi Revizijski organ. Če se Revizijski organ odloči, da revizij ne bo opravljal sam, imenuje neodvisnega in pooblaščenega revizorja, da opravi te naloge.

4. Nacionalna kontaktna točka na zahtevo predloži OFM podroben opis sistemov upravljanja in nadzora Nosilca programa v angleškem jeziku, ki mu morajo biti priloženi dokumenti iz tretjega odstavka. Nacionalna kontaktna točka te dokumente predloži v roku dveh mesecev od zahteve. OFM lahko poda pripombe v dveh mesecih od prejema dokumentov.

5. Pred prvim plačilom za kateri koli program, tehnično pomoč ali Sklad za bilateralne odnose OFM presodi, ali podrobni opis sistemov upravljanja in nadzora, ki je predložen v skladu s prvim odstavkom tega člena, izpolnjuje minimalne zahteve. Ta odstavek se ne uporablja za plačila v skladu s četrtem odstavkom 6. člena 4. poglavja in za izredna predplačila v zvezi s stroški, povezanimi s pripravo programov, ki jih odobri OFM v skladu z osmim odstavkom 10. člena 8. poglavja.

6. poglavje

Programi

Člen 6.1

Priprava programov

1. Finančni mehanizem EGP 2014–2021 se v državah upravičenkah izvaja s programi. Program prispeva k cilju ustreznega programskega področja, dogovorjenega v MoS, in h glavnima ciljema Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 ter spoštuje pravni okvir Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, nacionalno zakonodajo in zakonodajo Evropske unije.

2. Program lahko sestavlja več programskih področij, če vsi ukrepi v okviru programa prispevajo k cilju enega programskega področja.

Člen 6.2

Zasnova programa

1. Nosilec programa na podlagi MoS in v okviru programov, določenih v MoS, oblikuje zasnovo programa, ki opredeljuje obseg in načrtovane dosežke za vsak program. Zasnova programa se pripravi v sodelovanju z UFM in ob posvetovanju z ustreznimi deležniki, zlasti s programskimi partnerji iz države donatorice in MPO, kjer je to primerno.

2. Nosilec programa v roku šestih mesecev od datuma imenovanja Nosilca programa v skladu z 2. členom 5. poglavja prek Nacionalne kontaktne točke predloži OFM zasnovano programa za vsak program.

3. Zasnova programa na kratko opisuje:

- (a) utemeljitev in glavne značilnosti programa;
- (b) predvideni prispevek h glavnima ciljema in cilju programa, vključno z načrtovanimi rezultati in neposrednimi učinki, kazalniki, tveganji ter ciljnimi skupinami;
- (c) kako se v načrtovanje in izvajanje programa vključijo posebni vidiki iz MoS in, kjer je to ustrezno, skupne vrednote, opredeljene v prvem odstavku 3. člena 1. poglavja;
- (d) okvirni celotni proračun;
- (e) sheme majhnih donacij;
- (f) vnaprej opredeljene projekte;
- (g) finančne instrumente.

4. OFM oceni zasnovano programa in poda pripombe. Vse pripombe OFM se upoštevajo pri nadaljnji pripravi programa.

5. OFM lahko zasnovano programa zavrne. V takih primerih lahko Nosilec programa v roku dveh mesecev od datuma zavrnitve prek Nacionalne kontaktne točke ponovno predloži popravljeno zasnovano programa, vendar samo enkrat. V nasprotnem primeru lahko v istem roku Nacionalna kontaktna točka predlaga tudi drugačno uporabo sredstev. Če se sredstva uporabi za drug program in je bil program, ki naj bi prejel sredstva, že potrjen, mora biti prerazporeditev sredstev izvedena v skladu s šestim odstavkom 9. člena 6. poglavja.

6. Predloga zasnove programa je v Prilogi 5.

Člen 6.3

Sporazum o programu

1. UFM na podlagi zasnove programa in pripomb OFM na zasnovano programa pripravi osnutek sporazuma o programu, v katerem so določeni pogoji izvajanja programa ter vloge in odgovornosti pogodbenic. Država upravičenka zagotovi vse zahtevane dodatne informacije, vključno z, vendar ne samo, analizo ocene tveganja in ukrepov za njihovo blaženje ter informacije, povezane z upravljanjem programa in komunikacijski načrt. UFM in država upravičenka si prizadevata za dokončanje osnutka sporazuma o programu v roku šestih mesecev od dneva predložitve zasnove programa v skladu z 2. členom 6. poglavja.

2. OFM se lahko odloči za potrditev ali zavrnitev podpore

programu. Pri potrditvi programa lahko OFM določi pogoje in/ali zahteva spremembe osnutka sporazuma o programu.

3. Za vsak potrjen program OFM in Nacionalna kontaktna točka skleneta sporazum o programu.

4. Predloga za sporazum o programu je v Prilogi 6.

Člen 6.4

Delež nepovratnih sredstev in najnižji znesek nepovratnih sredstev za projekt

1. Prispevek Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 ne presega 85 % upravičenih izdatkov programa, razen za:

- (a) programe v okviru programskega področja »Civilna družba«,
- (b) programe, katerih nosilci so UFM, medvladne organizacije ali subjekti v državah donatoricah v skladu s 13. členom 6. poglavja in
- (c) druge programe posebnega pomena,

za katere lahko OFM določi višji delež nepovratnih sredstev za program.

2. Najvišji delež nepovratnih sredstev za projekt se izračuna kot odstotek skupnih upravičenih izdatkov za projekt, predlaganih v zasnovi programa, in določenih v sporazumu o programu. Delež je določen tako, da se upošteva potreba po zagotovitvi zavezanosti in lastništva nosilcev projektov ter trajnosti projekta. Pri določanju deleža nepovratnih sredstev za projekt, Nosilec programa upošteva tudi katero koli gospodarsko korist, na primer zmanjšanje stroškov ali povečanje dobička, ki je rezultat prejetja finančnega prispevka. Gospodarske koristi se uporabijo na način, ki podpira cilje projekta. Upoštevajo se veljavna vsebinska in postopkovna pravila o državni pomoči.

3. Pri podpori nevladnim organizacijam in socialnim partnerjem lahko delež nepovratnih sredstev za projekt znaša do 90 % upravičenih izdatkov projekta.

4. Sofinanciranje, določeno v prvem do tretjem odstavku, poteka v gotovinski obliki, vključno z elektronskimi nakazili.

5. Pri projektih, pri katerih je nosilec projekta nevladna organizacija ali socialni partner, lahko nematerialni prispevki v obliki prostovoljnega dela predstavljajo do 50 % sredstev sofinanciranja, ki jih program zahteva za projekt. V izjemnih primerih in na podlagi odobritve OFM lahko nematerialni prispevki v obliki prostovoljnega dela predstavljajo do 100 % zahtevanih sredstev sofinanciranja.

6. Nematerialne prispevke iz petega odstavka lahko zagotovi le nosilec projekta in/ali katera koli nevladna organizacija ali socialni partner v vlogi projektne partnerja. Nosilec programa opredeli ustrezne cene na enoto za prostovoljno

delo v skladu s plačo, ki se jo navadno prejme za tako delo v državi upravičenki, vključno z zahtevanimi prispevki za socialno varnost. Cene se lahko razlikujejo glede na regijo, v kateri se delo opravlja, ali glede na vrsto prostovoljnega dela ter se lahko prilagodijo med izvajanjem programa, da se upoštevajo spremembe plač.

7. Pri projektih v okviru programov, ki spadajo v programsko področje »Raziskave« lahko nematerialni prispevki v obliki dela predstavljajo do 100 % sredstev sofinanciranja, ki se zahtevajo za projekt. Nosilec programa opredeli ustrezne cene na enoto za delo v skladu s plačo, ki se jo navadno prejme za tako delo v državi upravičenki, vključno z zahtevanimi prispevki za socialno varnost. Cene se lahko razlikujejo glede na regijo, v kateri se delo opravlja, ali glede na vrsto dela ter se lahko prilagodijo med izvajanjem programa, da se upoštevajo spremembe plač.

8. Znesek nepovratnih sredstev, za katerega se zaprosi v programu, navadno ni nižji od 1.000.000 EUR in, brez poseganja v deveti odstavek, ni nižji od 200.000 EUR.

9. V naslednjih primerih lahko Nosilec programa predlaga nižjo mejno vrednost:

- (a) za programska področja »Izobraževanje in usposabljanje, štipendije, vajeništva in podjetništvo za mlade«, »Kulturno podjetništvo, kulturna dediščina in sodelovanje na kulturnem področju«, »Civilna družba« in »Azil in migracije«;
- (b) za sheme majhnih donacij iz 6. člena 6. poglavja, Sklad za bilateralne odnose iz 6. člena 4. poglavja;
- (c) za štipendije;
- (d) za projekte, ki so namenjeni vključevanju Romov.

Člen 6.5

Izbor vnaprej opredeljenih projektov

1. Nosilec programa lahko, poleg vnaprej opredeljenih projektov, ki so določeni v MoS, predlaga katere koli vnaprej opredeljene projekte za izvajanje v okviru programov. V kolikor je mogoče, se vnaprej opredeljeni projekti določijo v zasnovi programa.

2. V zasnovi programa so podane naslednje informacije o vnaprej opredeljenih projektih:

- (a) ozadje in utemeljitev projekta, vključno z navezavo na ustrezne nacionalne prioritete;
- (b) cilj in pričakovani rezultati projekta;
- (c) informacije o nosilcu projekta in projektih partnerjih;
- (d) rezultati študij izvedljivosti, če je to smiselno;

- (e) časovnica izvedbe projekta;
- (f) finančni načrt, ki prikazuje vse načrtovane finančne vire in načrtovani prispevek Finančnega mehanizma EGP 2014–2021.

3. Nosilec programa pred podpisom pogodbe o vnaprej opredeljenem projektu le-tega ovrednoti, da preveri njegovo kakovost in prispevek k ciljem programa ter skladnost z zakonodajo Evropske unije in nacionalno zakonodajo. Nacionalna kontaktna točka obvesti OFM o pozitivni presoji vnaprej opredeljenih projektov.

Člen 6.6

Sheme majhnih donacij v okviru programa

1. Nosilec programa lahko v zasnovi programa predlaga, da se v okviru programa vzpostavi ena ali več shem majhnih donacij.

2. Skupna dodeljena sredstva za shemo ali sheme majhnih donacij ne znašajo več kot 20 % vseh upravičenih izdatkov programa.

3. Znesek nepovratnih sredstev, za katerega se zaprosi v okviru sheme majhnih donacij, ni nižji od 5.000 EUR in ni višji od 200.000 EUR. Štipendije fizičnim osebam so lahko nižje od 5.000 EUR.

4. Sheme majhnih donacij navadno upravlja in izvaja Nosilec programa. Nosilec programa lahko sklene podizvajalsko pogodbo z enim ali več javnimi ali zasebnimi, gospodarskimi ali negospodarskimi subjekti ali nevladnimi organizacijami za upravljanje in izvajanje shem majhnih donacij. Subjekt, ki je podizvajalec, mora biti tesno povezan s področjem, kamor spada program. Tako podizvajanje ne posega v odgovornost Nosilca programa za program. Stroški upravljanja sheme majhnih donacij predstavljajo del stroškov upravljanja Nosilca programa skladno z zgornjo mejo iz drugega odstavka 10. člena 8. poglavja.

5. Kadar Nosilec programa sklene podizvajalsko pogodbo za upravljanje in izvajanje sheme majhnih donacij, Nosilec programa nosilca sheme majhnih donacij izbere v skladu s pravili o javnem naročanju. Nosilec sheme majhnih donacij jamči za svojo plačilno sposobnost in kompetentnost na posameznem področju ter pri upravnem in finančnem poslovanju.

6. Določbe te uredbe, ki se uporabljajo za Nosilca programa, se smiselno uporabljajo tudi za nosilca sheme majhnih donacij. Izjema so poročila nosilca sheme majhnih donacij, ki so vključena v strukture poročanja Nosilca programa.

Člen 6.7

Finančni instrumenti

1. V dogovoru z OFM se lahko finančni instrumenti uporabljajo za prispevanje k doseganju specifičnih ciljev programa, za podporo aktivnostim, za katere se pričakuje, da so finančno izvedljive, a ne morejo pridobiti zadostnih finančnih sredstev na trgu.

2. Podpora finančnih instrumentov temelji na predhodni oceni, s katero je bilo ugotovljeno nedelovanje trga ali neoptimalne naložbene razmere ter na oceni ravni in obsega potreb po javnih naložbah, vključno z vrstami finančnih instrumentov, ki naj bi se podprli. Finančne instrumente se zagotovi preko struktur, vzpostavljenih na nacionalni, regionalni, transnacionalni ali čezmejni ravni.

3. Kadar se uporabljajo finančni instrumenti, določbe iz te uredbe in zlasti določbe glede izbora projektov in upravičenosti izdatkov naj ne bi veljale. Morebitni predlogi za uporabo finančnih instrumentov se opredelijo v zasnovi programa. Vse relevantne podrobnosti glede izvajanja finančnih instrumentov se določi v sporazumu o programu.

Člen 6.8

Sporazum o izvajanju programa

1. Za vsak potrjen program Nacionalna kontaktna točka in Nosilec programa skleneta sporazum o izvajanju programa.

2. Kadar zaradi določb nacionalne zakonodaje Nacionalna kontaktna točka in Nosilec programa ne moreta skleniti sporazuma o izvajanju programa, lahko država upravičenka namesto tega sporazuma izda zakonodajni ali upravni akt s podobnim učinkom in vsebino.

3. V sporazumu o izvajanju programa se določijo pogoji izvajanja programa ter vloga in odgovornosti pogodbenic. Vsebuje predvsem določbe, ki zagotavljajo, da se Nosilec programa obvezuje, da bo v celoti spoštoval določbe pravnega okvira Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 iz 5. člena 1. poglavja, ki se navezujejo na izvajanje programa, vključno z vsemi obveznostmi, ki veljajo po zaključku programa. Sporazum o izvajanju programa vključuje izrecno sklicevanje na sporazum o programu in to uredbo ter najmanj določbe o sledečem:

- obveznosti glede poročanja, ki Nacionalni kontaktni točki omogočajo, da izpolni svoje obveznosti poročanja do OFM;
- obveznosti glede poročanja Nosilca programa OFM in Organu za potrjevanje ter dolžnost Nosilca programa glede predložitve zahtevanih dokumentov;
- najvišji znesek nepovratnih sredstev za program in njegova razčlenitev po postavkah, naštetih v 1. členu 8.

poglavja;

- upravičenost izdatkov;
- začetni in končni datum obdobja upravičenosti izdatkov;
- spremembe programa;
- zagotavljanje dostopa, ki se zahteva v zvezi s spremljanjem, revizijami in vrednotenjem, v določenih rokih;
- zagotavljanje izpolnjevanja obveznosti v zvezi z informiranjem in komuniciranjem;
- pravica Nacionalne kontaktne točke, da ustavi plačila in od Nosilca programa zahteva povračilo, če OFM ali Nacionalna kontaktna točka sprejme odločitev o takih ukrepih;
- prenehanje veljavnosti sporazuma o programu iz 3. člena 6. poglavja ima lahko za posledico prenehanje veljavnosti sporazuma o izvajanju programa;
- sklicevanje na programska partnerstva, če je to relevantno.

4. Nacionalna kontaktna točka zagotovi, da so obveznosti Nosilca programa iz sporazuma o izvajanju programa veljavne in izvršljive po veljavni nacionalni zakonodaji države upravičenke. V primeru kakršnega koli neskladja med sporazumom o izvajanju programa in pravnim okvirom Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, kot je opredeljen v 5. členu 1. poglavja te uredbe, ima prednost slednji.

5. Pred izvedbo plačila za program Nacionalna kontaktna točka obvesti OFM o podpisu sporazuma o izvajanju programa. Ta odstavek se ne uporablja za plačila v skladu s četrtem odstavkom 6. člena 4. poglavja in za izredna predplačila glede stroškov, povezanih s pripravo programov, ki jih odobri OFM v skladu z osmim odstavkom 10. člena 8. poglavja.

Člen 6.9

Sprememba programov

1. Če v sporazumu o programu ni izrecno določeno drugače, mora vse spremembe programa predhodno odobriti OFM.

2. Programi se lahko spremenijo zlasti v enem ali več navedenih primerih:

- kot odziv na nepredvidene dogodke v državah upravičenkah;
- zaradi upoštevanja ugotovitev pregleda okvira izvajanja na letnem sestanku;
- zaradi upoštevanja ugotovitev vrednotenja iz 10. poglavja;
- kadar so spremembe potrebne za povečanje vpliva

programa;

(e) zaradi zmanjšanja tveganj in/ali težav pri izvajanju.

3. Nosilec programa opiše in utemelji spremembo in tudi verjetni vpliv na finančne podatke, oceno tveganja, neposredne učinke in rezultate programa. Nacionalna kontaktna točka začasno odobri predlog za spremembo.

4. OFM oceni predlagano spremembo in se formalno odzove najpozneje v roku dveh mesecev od prejema vseh relevantnih dokumentov in potrebnih informacij.

5. Kjer je potrebno, se sprememba formalizira kot dodatek k sporazumu o programu iz 3. člena 6. poglavja.

6. Če se zaradi spremembe programa zmanjša znesek nepovratnih sredstev za program, lahko Nacionalna kontaktna točka dodeli znesek, ki je tako postal razpoložljiv, drugim potrjenim programom v državi upravičenki, Skladu za bilateralne odnose in/ali tehnični pomoči. OFM in Nosilec programa, ki prejme sredstva, morata predhodno podati odobritev. Sprememba mora biti skladna z MoS. Taka dodelitev sredstev programom mora biti končana in formalizirana najpozneje 30. aprila 2023.

Člen 6.10

Presoja Evropske komisije

Na izrecno zahtevo držav donatoric ali države upravičenke Evropska komisija izvede presojo zasnove programa za določen program pred njegovim sprejetjem, da se zagotovi združljivost s kohezijsko politiko Evropske unije.

Člen 6.11

Letno poročilo o programu

1. Nosilec programa predloži OFM in Nacionalni kontaktni točki letno poročilo o programu in pri tem uporabi predlogo, ki jo zagotovi OFM. Glavni namen poročila je:

(a) zagotoviti ključne informacije o izvajanju programa, vključno z doseženimi neposrednimi učinki in rezultati ter njihovo povezavo s ciljem programa, glavnima ciljema Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 in s 3. členom 1. poglavja, če je to relevantno;

(b) opredeliti morebitne zadeve, ki vplivajo na izvajanje programa, in ukrepe, sprejete za njihovo reševanje, oceno tveganja ter načrtovane ukrepe za njihovo blaženje.

2. Obdobje poročanja za letna poročila o programu je koledarsko leto. Poročilo se predloži najpozneje 15. februarja vsako leto. Prva letna poročila za programe, ki jih potrdi OFM v prvi polovici leta, se predložijo v naslednjem letu; prva letna poročila za ostale programe se predložijo v drugem letu po njihovi potrditvi.

3. OFM Nacionalno kontaktno točko in Nosilca programa

seznanj s svojim mnenjem o letnem poročilu o programu v roku dveh mesecev od datuma prejema. Če se OFM ne odzove v določenem časovnem roku, se šteje, da je bilo poročilo odobreno.

Člen 6.12

Končno poročilo o programu

1. Nosilec programa preko Organa za potrjevanje predloži OFM in Nacionalni kontaktni točki končno poročilo o programu ter pri tem uporabi predlogo, ki jo zagotovi OFM. Glavni namen poročila je zagotoviti:

- oceno prispevka programa h glavnima ciljema Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, k cilju in rezultatom programa ter tudi 3. členu 1. poglavja, če je to relevantno;
- povzetek ugotovitev ustreznih vrednotenj;
- celovito oceno izvajanja programa, vključno s primerjavo z načrti, določenimi v programu in s pridobljenimi izkušnjami;
- pregled nepravilnosti in ukrepov, sprejetih za odpravo le-teh;
- podrobnosti v zvezi z uresničevanjem in/ali spremembami finančnih načrtov;
- finančne podatke in informacije, vključno z izračunom končnega plačila iz 4. člena 9. poglavja.

2. OFM prejme končno poročilo o programu s strani Organa za potrjevanje, ki potrdi finančno prilogo k poročilu v skladu s 4. členom 5. poglavja najpozneje štiri mesece po končnem datumu upravičenosti stroškov upravljanja programa.

3. OFM pregleda končno poročilo o programu, da določi, ali le-to izpolnjuje formalne in vsebinske zahteve. OFM odobri poročilo najpozneje v roku dveh mesecev od prejema poročila in vseh ustreznih dokumentov ter potrebnih informacij.

4. Odobreno končno poročilo o programu se, vključno s povzetkom za splošno javnost, objavi na spletnem mestu Nacionalne kontaktne točke v enem mesecu od odobritve poročila s strani OFM.

Člen 6.13

Programi, katerih nosilci so UFM, medvladne organizacije ali subjekti iz držav donatoric

1. Če v MoS ni določeno drugače, je UFM odgovoren za izvajanje programov, ki spadajo v programsko področje »Civilna družba«.

2. Nacionalna kontaktna točka lahko s soglasjem OFM zaupa izvajanje programa UFM, medvladnim organizacijam

ali subjektom iz držav donatoric.

3. V primerih iz prvega in drugega odstavka se določbe te uredbe ne uporabljajo. Nosilec programa v teh primerih uporablja posebna pravila, ki v čim večji meri sledijo določbam te uredbe in v vseh primerih zagotavljajo izvajanje v skladu z načeli iz 3. člena 1. poglavja.

4. Če UFM nastopa v vlogi Nosilca programa, program navadno izvaja upravljalec sredstev, ki ga imenuje UFM in z njim tudi sklene pogodbo. Vloge in odgovornosti UFM in upravljalca sredstev ureja sporazum o izvajanju, sklenjen med UFM in upravljalcem sredstev. Sporazum o izvajanju vsebuje določbe o poročanju Nacionalni kontaktni točki.

5. Če je izvajanje programa zaupano medvladni organizaciji ali subjektu iz države donatorice, se njene/njegove vloge in odgovornosti urejajo s sporazumom o izvajanju programa, sklenjenim med OFM in Nosilcem programa.

6. Sredstva za ponovno dodelitev nepovratnih sredstev v okviru programa iz tega člena, kot tudi stroški Nosilca programa in/ali upravljalca sredstev se krijejo iz finančnega prispevka zadevni državi upravičenki.

7. Če program izvaja UFM, medvladna organizacija ali subjekt iz države donatorice v skladu s tem členom, država upravičenka ne nosi nikakršne odgovornosti za izvajanje programa, niti finančno niti drugače, razen kakor je določeno v šestem odstavku.

7. poglavje

Izbor projektov

Člen 7.1

Način izbora

1. Izbor projektov poteka na podlagi javnih razpisov v skladu s tem poglavjem.

2. Z odstopanjem od prvega odstavka se lahko vnaprej opredeljeni projekti opredelijo brez javnega razpisa. Ti projekti se opredelijo v skladu s točko (b) (vi) drugega odstavka 5. člena 2. poglavja in v skladu s 5. členom 6. poglavja. Informacije o teh projektih se navedejo v zasnovi programa v skladu s 5. členom 6. poglavja.

Člen 7.2

Upravičenost nosilcev projektov in projektnih partnerjev

1. Upravičen nosilec projekta je lahko vsak javni ali zasebni, gospodarski ali negospodarski subjekt in nevladna organizacija, ki so ustanovljeni kot pravne osebe v državi upravičenki. Če je v sporazumu o programu izrecno določeno, so lahko upravičeni nosilci projektov mednarodne organizacije ali agencije v njihovem okviru.

2. Upravičeni projektni partner je lahko vsak javni ali zasebni, gospodarski ali negospodarski subjekt kot tudi nevladna organizacija, ki je ustanovljen/a kot pravna oseba v državah donatoricah, v državah upravičenkah ali v državi zunaj Evropskega gospodarskega prostora, ki ima skupno mejo z zadevno državo upravičenko, ali katera koli mednarodna organizacija ali organ ali agencija v njihovem okviru, ki je dejavno vključen/a v izvajanje projekta in k njemu uspešno prispeva.

3. Fizične osebe, ki zakonito prebivajo v državah donatoricah ali v zadevni državi upravičenki, so upravičeni nosilci projektov in upravičeni projektni partnerji v okviru programskih področij »Izobraževanje in usposabljanje, štipendije, vajeništva in podjetništvo za mlade«, »Kulturno podjetništvo, kulturna dediščina in sodelovanje na kulturnem področju« in za štipendije v okviru katerega koli programa.

4. Ob upoštevanju glavnih ciljev Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 in programa ter zaradi zagotavljanja ciljno usmerjenega izvajanja se lahko v sporazumu o programu izrecno določijo omejitve pri upravičenosti nosilcev projektov in projektnih partnerjev, če take omejitve odobri OFM.

Člen 7.3

Javni razpisi

1. Javne razpise pripravi Nosilec programa. Njihova vsebina, oblika in objava so skladne s sporazumom o programu ter to uredbo.

2. Javni razpisi izpolnjujejo najmanj naslednje pogoje:

- (a) oglaševani so dovolj široko, da so z njimi seznanjeni vsi morebitni prijavitelji. Za obveščanje se smiselno uporabljajo nacionalni, regionalni in lokalni mediji kot tudi posebne publikacije ter spletna orodja. Vsaka omejitev glede oglaševanja se opredeli v sporazumu o programu;
- (b) določajo jasn in razumen rok, ki ne sme biti krajši od dveh mesecev od datuma objave, ter naslov za predložitev vlog. Objava določa uro, ko razpis poteče in ali se rok nanaša na poštni žig ali dejanski čas vročitve v pisarno Nosilca programa ter dovoljene načine vročitve. V objavi mora biti opredeljeno, ali se zahteva ena ali več kopij vloge;
- (c) jasno določajo upravičene nosilce projektov in projektne partnerje ter vse omejitve ali izključitve, ki lahko zanje veljajo;
- (d) vsebujejo natančna merila za izbor in točkovalno tabelo;
- (e) jasno določajo, katere vrste aktivnosti in izdatkov so upravičeni, vključno z morebitnimi omejitvami za stroške na enoto iz 4. člena 8. poglavja;

- (f) opišejo izbirni postopek in strukturo odločanja;
- (g) pripravijo obrazec za prijavo in navodila za prijavitelje ali pa navajajo elektronsko povezavo nanje;
- (h) jasno navedejo skupni znesek, ki je na razpolago v okviru razpisa, ter najnižji in najvišji znesek nepovratnih sredstev, za katera lahko zaprosi posamezen projekt;
- (i) vsebujejo določbe o načinu izplačevanja;
- (j) jasno navedejo zahteve glede sofinanciranja;
- (k) zahtevajo razkritje vseh svetovalcev, udeleženih pri pripravi vloge za projekt;
- (l) jasno navedejo dodatne informacije, vključno s to uredbo in relevantnimi smernicami, ki jih je sprejel OFM, ter drugo dokumentacijo, ki jo je pripravil Nosilec programa in se nanaša na razpis;
- (m) navedejo kontaktne podatke za postavljanje vprašanj in rok za odgovore nanje.

3. Razpis se objavi na spletnem mestu Nosilca programa v jeziku oziroma jezikih države upravičenke in v angleškem jeziku.

4. Nacionalna kontaktna točka zagotovi, da je javni razpis popolnoma v skladu s pravnim okvirom Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, kot je opredeljen v 5. členu 1. poglavja te uredbe.

5. OFM je obveščen o vseh javnih razpisih vsaj dva tedna pred njihovo objavo in istočasno prejme angleški prevod besedila vsakega razpisa.

Člen 7.4

Ocenjevanje projektov in dodelitev nepovratnih sredstev

1. Nosilec programa je odgovoren za ocenjevanje projektov in dodelitev nepovratnih sredstev. Uporabljajo se načela dobrega upravljanja, preglednosti, enakosti, učinkovitosti in ničelne strpnosti do korupcije.

2. Nosilec programa preveri, ali je bil izbirni postopek voden v skladu s to uredbo in ali so odločitve v zvezi z dodelitvijo nepovratnih sredstev v skladu s pravili ter cilji programa. Po taki preveritvi Nosilec programa sprejme odločitev o tem, kateri projekti se podprejo.

3. Programske partnerje iz države donatorice in/ali MPO, kakor je to ustrezno, se povabi k sodelovanju pri izbirnem postopku. OFM in Nacionalna kontaktna točka sta vabljeni k sodelovanju pri izbirnem postopku kot opazovalca. OFM in programskim partnerjem se relevantni dokumenti zagotovijo v angleškem jeziku.

4. Nosilec programa po potrebi zagotavlja pomoč pri pojasnjevanju med izbirnim postopkom.

5. Pri javnih razpisih, ki so namenjeni izključno projektom v partnerstvu z državo donatorico, se izbirni postopki dogovorijo s programskim partnerjem iz države donatorice. Delovni jezik in jezik, v katerem so pripravljene projektne vloge in drugi relevantni dokumenti, je angleški jezik.

6. Nosilec programa predloži OFM seznam izbranih projektov najpozneje dva tedna po sprejetju odločitve o dodelitvi nepovratnih sredstev. OFM se na zahtevo vsi relevantni dokumenti predložijo v angleškem jeziku.

7. Sporazum o programu lahko vključuje posebne določbe v zvezi z izbirnim postopkom.

8. Ta člen se smiselno uporablja za odločitve o dodelitvi dodatnih sredstev že odobrenim projektom.

Člen 7.5

Nasprotje interesov

1. Za nasprotje interesov se štejejo okoliščine, v katerih ima oseba, ki sodeluje pri izbirnem postopku, neposredne ali posredne interese, ki so ali se zdijo nezdržljivi z nepristranskim in/ali objektivnim opravljanjem nalog, povezanih z izbirnim postopkom. Taki interesi so lahko povezani z gospodarskimi interesi, političnimi ali državnimi afinitetami, družinskimi ali čustvenimi vezmi, drugimi skupnimi interesi s prijaviteljem ali njegovim partnerjem ali s katerimi koli drugimi interesi, ki bi lahko vplivali na nepristransko in objektivno ravnanje osebe, ki sodeluje pri izboru projektov.

2. Nosilec programa sprejme vse smiselne ukrepe, da prepreči nastanek nasprotja interesov. Če kljub temu pride do nasprotja interesov, Nosilec programa sprejme vse potrebne ukrepe, da prepreči, da bi nastali položaj vplival na neoporečnost izbirnega postopka.

Člen 7.6

Pogodba o projektu

1. Za vsak potrjen projekt Nosilec programa in nosilec projekta skleneta pogodbo o projektu.

2. Kadar zaradi določb nacionalne zakonodaje ni mogoče skleniti pogodbe o projektu med Nosilcem programa in nosilcem projekta, lahko država upravičenka namesto pogodbe izda zakonodajni ali upravni akt s podobnim učinkom in vsebino.

3. Pogodba o projektu določa pogoje dodelitve nepovratnih sredstev ter vloge in odgovornosti pogodbenic. Vsebuje predvsem določbe, ki zagotavljajo, da se nosilec projekta zaveže, da bo v celoti spoštoval določbe pravnega okvira Finančnega mehanizma EGP 2014–2012 iz 5. člena 1. poglavja te uredbe, ki so pomembne za izvajanje projekta, ter vse obveznosti, ki veljajo po končanju projekta. V

pogodbo o projektu se vključi izrecno sklicevanje na sporazum o programu in na to uredbo ter vsaj naslednje določbe:

- (a) obveznosti poročanja, ki Nosilcu programa omogočajo, da izpolnjuje svoje obveznosti poročanja OFM in Nacionalni kontaktni točki;
- (b) najvišji znesek nepovratnih sredstev za projekt v evrih in najvišji delež nepovratnih sredstev za projekt;
- (c) upravičenost izdatkov in zahteve glede predložitve dokazil o izdatkih;
- (d) način izračuna posrednih stroškov in njihov najvišji znesek;
- (e) začetni in končni datum upravičenosti izdatkov;
- (f) spremembe projekta;
- (g) zagotavljanje dostopa, ki se zahteva v zvezi s spremljanjem, revizijami in vrednotenjem, v določenih rokih;
- (h) zagotavljanje izpolnjevanja obveznosti v zvezi z informiranjem in komuniciranjem;
- (i) pravico Nosilca programa, da ustavi plačila in od nosilca projekta zahteva povračilo, če OFM, Nosilec programa ali Nacionalna kontaktna točka sprejme odločitev o takih ukrepih;
- (j) reševanje sporov in pristojnost;
- (k) podrobni proračun, ki dopušča do 5 % za nepredvidene izdatke;
- (l) sklicevanje na sporazume o partnerstvu ali pisma o nameri, če je to relevantno.

4. Pogodba o projektu vključuje določbe, ki zagotavljajo, da so projektni partnerji vnaprej ustrezno obveščeni o spremembah projekta, ki vplivajo nanje.

5. Obveznosti nosilca projekta iz pogodbe o projektu so veljavne in morajo biti izpolnjene v skladu z veljavnim nacionalnim pravom države upravičenke. Ob morebitnem neskladju med pogodbo o projektu in pravnim okvirom Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, kot je opredeljen v 5. členu 1. poglavja te uredbe, ima prednost slednji.

Člen 7.7

Projektni partnerji in sporazumi o partnerstvu

1. Projekt se lahko izvaja v partnerstvu s projektnimi partnerji, opredeljenimi v točki (w) 6. člena 1. poglavja. Če se projekt izvaja v takem partnerstvu, nosilec projekta podpiše sporazum o partnerstvu s projektnimi partnerji.

2. Sporazum o partnerstvu vsebuje:

- (a) določbe o vlogah in odgovornostih pogodbenic;
- (b) določbe o finančnih dogovorih med pogodbenicami, med drugim o izdatkih, ki se lahko projektnim partnerjem povrnejo iz proračuna projekta;
- (c) določbe o načinu izračuna posrednih stroškov in njihov najvišji znesek;
- (d) pravila o menjalnem tečaju za take izdatke in njihovo povračilo;
- (e) določbe o revidiranju projektnih partnerjev;
- (f) podroben proračun;
- (g) določbe o reševanju sporov.

3. Sporazum o partnerstvu je napisan v angleškem jeziku, če je ena od pogodbenic sporazuma iz držav donatoric.

4. Za upravičene izdatke projektnega partnerja veljajo enake omejitve, kot bi veljale, če bi izdatki nastali na strani nosilca projekta.

5. Odnos med nosilcem projekta in projektnim partnerjem se oblikuje ter izvaja v skladu z veljavnim nacionalnim pravom in s pravom Evropske unije o javnem naročanju ter s 15. členom 8. poglavja te uredbe.

6. Pred podpisom pogodbe o projektu se osnutek sporazuma o partnerstvu ali pismo o nameri predloži Nosilcu programa. Nosilec programa preveri, ali je sporazum o partnerstvu v skladu s tem členom.

8. poglavje Upravičenost izdatkov

Člen 8.1 Upravičeni izdatki programa

Upravičeni izdatki programa so:

- (a) stroški upravljanja Nosilca programa v skladu z 10. členom 8. poglavja;
- (b) izplačila za projekte v okviru programa v skladu s to uredbo, sporazumom o programu in pogodbo o projektu.

Člen 8.2

Splošna načela glede upravičenosti izdatkov

1. Načela iz tega člena se smiselno uporabljajo za vse upravičene izdatke, razen če v tej uredbi ni izrecno določeno drugače.

2. Upravičeni izdatki projektov so dejansko nastali izdatki v okviru projekta, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- (a) nastanejo med začetnim in končnim datumom

upravičenosti projekta, ki sta določena v pogodbi o projektu;

- (b) so povezani s predmetom pogodbe o projektu in navedeni v podrobnem proračunu projekta;
- (c) so sorazmerni in nujni za izvedbo projekta;
- (d) se uporabljajo izključno za doseganje ciljev in pričakovanih rezultatov projekta v skladu z načeli gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti;
- (e) so opredeljivi in preverljivi, predvsem tako, da so vneseni v računovodske evidence nosilca projekta ter določeni v skladu z veljavnimi računovodskimi standardi države, v kateri je sedež nosilca projekta in/ali projektnega partnerja, in s splošno sprejetimi računovodskimi načeli;
- (f) so v skladu z zahtevami veljavne davčne in socialne zakonodaje.

3. Šteje se, da izdatki nastanejo, ko je račun za stroške izdan in plačan ter ko je predmet računa dobavljen (kadar gre za blago) ali izveden (kadar gre za storitve in dela). Izjemoma se šteje, da so stroški, za katere je izdan račun v zadnjem mesecu upravičenosti, nastali v obdobju upravičenosti, če so plačani v roku tridesetih dni po končnem datumu upravičenosti. Šteje se, da režijski stroški in amortizacija opreme nastanejo, ko so vneseni v evidence nosilca projekta in/ali projektnega partnerja.

4. Če se kupi nova ali rabljena oprema, se kot upravičen izdatek upošteva le del amortizacije, ki ustreza trajanju projekta in stopnji dejanske uporabe za namene projekta.

5. Notranji računovodski in revizijski postopki nosilca projekta omogočajo neposredno uskladitev izdatkov ter prihodkov, prijavljenih v zvezi s projektom, z ustreznimi računovodskimi izkazi in dodatnimi dokazili.

6. Če projekte izvaja mednarodna organizacija ali organ ali agencija v njenem/njegovem okviru, lahko sporazum o programu vsebuje posebne določbe v zvezi z upravičenostjo izdatkov.

Člen 8.3

Upravičeni neposredni izdatki projekta

1. Upravičeni neposredni izdatki za projekt so izdatki, ki jih določi nosilec projekta in/ali projektni partner v skladu z računovodskimi načeli in običajnimi notranjimi pravili kot posebne izdatke, neposredno povezane z izvajanjem projekta, in jih je zato mogoče neposredno knjižiti na projekt. Upravičeni so naslednji neposredni izdatki, če izpolnjujejo pogoje iz 2. člena 8. poglavja:

- (a) stroški osebja, razporejenega na projekt, ki vključujejo dejanske plače in prispevke za socialno

varnost ter druge zakonsko določene stroške, vključene v prejemke, če je to v skladu z običajno prakso nosilca projekta in projektnega partnerja glede prejemkov. Stroški za plače osebja v državni upravi so upravičeni do mere, do katere so povezani s stroški aktivnosti, ki jih relevantni javni organ ne bi izvajal, če zadevnega projekta ne bi bilo;

- (b) potni stroški in dnevnice osebja, ki sodeluje pri projektu. Na podlagi opredeljenih pravil, ki jih odobri Nosilec programa, se lahko potni stroški, vključno z dnevniciami, ob upoštevanju načela sorazmernosti izračunajo kot pavšalni znesek;
- (c) stroški nove in rabljene opreme. V primeru, da Nosilec programa določi, da je oprema sestavni in nujni del za doseganje rezultatov projekta, je lahko upravičena celotna nakupna cena te opreme kot izjema od pravila iz četrtega odstavka 2. člena 8. poglavja;
- (d) nakup zemljišč in nepremičnin v skladu s pogoji iz 6. člena 8. poglavja;
- (e) stroški potrošnega materiala in zalog, če so opredeljivi ter pripisani projektu;
- (f) stroški, ki izhajajo drugih pogodb, ki jih je sklenil nosilec projekta, za namen izvedbe projekta, če je sklenitev pogodbe v skladu z veljavnimi pravili o javnem naročanju in to uredbo;
- (g) stroški, ki izhajajo neposredno iz zahtev, določenih v pogodbi o projektu za posamezen projekt.

2. Če je v skladu s točko (c) prvega odstavka upravičena celotna nakupna cena opreme, Nosilec programa zagotovi, da nosilec projekta:

- (a) hrani opremo v svoji lasti vsaj pet let po zaključku projekta in jo v tem obdobju še naprej uporablja v korist glavnih ciljev projekta;
- (b) zagotavlja ustrezno zavarovanje opreme pred škodo, kot so požar, kraja ali drugi dogodki, ki jih je običajno mogoče zavarovati, tako v času izvajanja projekta kot vsaj pet let po zaključku projekta;
- (c) rezervira ustrezna sredstva za vzdrževanje opreme še vsaj pet let po zaključku projekta.

Posebni načini za izpolnjevanje te obveznosti se določijo v pogodbi o projektu. Nosilec programa lahko nosilca projekta oprosti zgoraj navedenih obveznosti v zvezi s katero koli posebej opredeljeno opremo, če se prepriča, da nadaljnja uporaba te opreme za glavne cilje projekta, ob upoštevanju vseh pomembnih okoliščin, ne bi bila več ekonomsko smiselna.

3. Izjemoma in v ustrezno utemeljenih primerih lahko Nosilec programa predlaga dodatne izdatke kot upravičene ali izključni določene izdatke iz prvega odstavka. Če OFM taka

odstopanja odobri, se jih izrecno opredeli v sporazumu o programu.

Člen 8.4

Standardne lestvice stroškov na enoto

1. Nepovratna sredstva za projekt so lahko v obliki standardnih lestvic stroškov na enoto. V takem primeru se znesek določi na enega od naslednjih načinov:

- (a) v skladu s pravili za uporabo sorodnih lestvic stroškov na enoto, ki se uporabljajo v politikah Evropske unije za podobne vrste projektov in udeležene subjekte;
- (b) v skladu s pravili za uporabo sorodnih lestvic stroškov na enoto, ki se uporabljajo v okviru shem za nepovratna sredstva, ki jih v celoti financira država upravičenka, v kateri se nahaja nosilec projekta ali projektni partner, ali pa država donatorica, v kateri se nahaja projektni partner iz države donatorice, za podobne vrste projektov in udeležene subjekte.

2. Uporaba standardnih lestvic stroškov na enoto, njihov znesek in način, kako se določijo, se opredeli v pogodbi o projektu. Uporaba standardnih lestvic stroškov na enoto, njihov znesek in način izračuna za projektnega partnerja se določijo v sporazumu o partnerstvu med nosilcem projekta in projektnim partnerjem.

3. Določbe iz tega člena se smiselno uporabljajo za vse upravičene izdatke, razen če v tej uredbi ni izrecno določeno drugače.

Člen 8.5

Posredni stroški projektov (režijski stroški)

1. Posredni stroški so vsi upravičeni stroški, ki jih nosilec projekta in/ali projektni partner ne more neposredno pripisati projektu, lahko pa jih v računovodskem sistemu določi in utemelji kot stroške, ki so nastali v neposredni povezavi z upravičenimi neposrednimi stroški, pripisanimi projektu. Posredni stroški ne smejo vključevati nobenih upravičenih neposrednih stroškov. Posredni stroški projekta predstavljajo pravično odmero celotnih režijskih stroškov nosilca projekta ali projektnega partnerja. Nosilci projektov in projektni partnerji lahko svoje posredne stroške opredelijo na naslednje načine:

- (a) na podlagi dejanskih posrednih stroškov pri tistih nosilcih projektov in projektnih partnerjih, ki imajo analitičen računovodski sistem za določanje posrednih stroškov, kakor je navedeno zgoraj;
- (b) pavšal v višini do 25 % skupnih neposrednih upravičenih stroškov brez neposrednih upravičenih stroškov za podizvajalce ter stroškov za vire, ki jih zagotovijo tretje osebe in se ne uporabljajo v prostorih

nosilca projekta ali projektnega partnerja;

- (c) pavšal v višini do 15 % neposrednih upravičenih stroškov osebja brez zahteve, da Nosilec programa opravi izračun za določitev veljavne stopnje ali
- (d) pavšal, ki se uporablja za neposredne upravičene stroške na podlagi obstoječih metod in pripadajočih stopenj, ki se uporabljajo v politikah Evropske unije za podobne vrste projektov in nosilcev projektov;
- (e) če so nosilci projektov ali projektni partnerji mednarodne organizacije ali organi ali agencije v njihovem okviru, se lahko posredni stroški v skladu s posebnimi določbami v sporazumu o programu opredelijo z relevantnimi pravili, ki jih določijo take organizacije.

2. Za uporabo metode, opisane v točki (b) prvega odstavka velja, da stopnja izračuna temelji na pošteni, nepristranski in preverljivi metodi izračuna ali metodi, ki se uporablja v shemah za nepovratna sredstva, ki jih v celoti financira država upravičenka za podobne vrste projektov in nosilcev projektov.

3. Način izračuna posrednih stroškov in njihov najvišji znesek se določi v pogodbi o projektu. Način izračuna posrednih stroškov projektnega partnerja se določi v sporazumu o partnerstvu med nosilcem projekta in projektnim partnerjem.

4. V ustrezno utemeljenih primerih lahko Nosilec programa predlaga omejitve upravičenosti posrednih stroškov. Če OFM take omejitve odobri, se jih izrecno opredeli v sporazumu o programu.

Člen 8.6

Nakup nepremičnin in zemljišč

1. Stroški nakupa nepremičnin in nepozidanega zemljišča so lahko upravičeni pod naslednjimi pogoji brez poseganja v uporabo strožjih nacionalnih pravil:

- (a) med nakupom in cilji projekta je neposredna povezava;
- (b) nakup nepremičnine in/ali zemljišča ne sme presežati 10 % skupnih upravičenih izdatkov projekta, razen če višji odstotek ni izrecno odobren v sporazumu o programu in določen v odločitvi o dodelitvi nepovratnih sredstev za projekt;
- (c) pred nakupom se pridobi potrdilo neodvisnega usposobljenega ocenjevalca ali ustrezno pooblaščenega uradnega subjekta, ki potrdi, da nakupna cena ne presega tržne vrednosti in da je nepremičnina in/ali zemljišče prosto vseh bremen, to je hipotek in drugih obveznosti, predvsem v zvezi s škodo zaradi onesnaževanja. Ob nakupu nepremičnine mora potrdilo izkazati, da je stavba v skladu z nacionalnimi predpisi,

ali navesti neskladja z nacionalnimi predpisi, ki jih bo nosilec projekta odpravil v okviru projekta;

- (d) nepremičnina in/ali zemljišče se uporablja za namen in obdobje, določena v odločitvi o dodelitvi nepovratnih sredstev za projekt. Lastništvo se pred zaključkom projekta prenese na nosilca projekta ali na tiste, ki jih nosilec projekta v vlogi za projekt izrecno navede kot prejemnike nepremičnine in/ali zemljišča. Nepremičnino in/ali zemljišče je prepovedano prodati, oddati ali obremeniti s hipoteko pet let po dokončanju projekta ali dlje, če je tako določeno v pogodbi o projektu. OFM se lahko odreče tej omejitvi, če bi za nosilca projekta pomenila nerazumno breme;
- (e) nepremičnina in/ali zemljišče se uporablja samo v skladu s cilji projekta. Stavbe se lahko uporabljajo za namestitvev služb javne uprave, vendar le, če je taka uporaba v skladu s ciljem projekta;
- (f) nakup nepremičnine in/ali zemljišča izrecno odobri Nosilec programa pred nakupom, bodisi v pogodbi o projektu ali s kasnejšo pisno odobritvijo.

2. Nepremičnine pomenijo zgrajene objekte ali objekte v gradnji ter ustrezne pravice na zemljiščih, na katerih se gradijo.

3. Omejitve iz točke (d) prvega odstavka se uporabljajo tudi za stavbe, ki se gradijo, prenavljajo ali obnavljajo s finančnim prispevkom Finančnega mehanizma EGP 2014–2021.

4. Omejitve glede hipoteke iz točke (d) prvega odstavka ne velja za hipoteko v korist Nosilca programa ali Nacionalne kontaktne točke, kadar je njen namen izključno zagotovitev skladnosti z navedenim odstavkom.

5. Izdatki za pripravo gradbišča in gradnjo, ki so nujni za izvedbo projekta, se lahko štejejo za upravičene.

6. Stroški nepremičnine in/ali zemljišča, ki je neposredno ali posredno že v lasti nosilca projekta, ali nakup nepremičnine in/ali zemljišča, ki je neposredno ali posredno že v lasti projektne partnerja ali javne uprave, se ne štejejo za upravičene. Nepremičnin in/ali zemljišč v nobenem primeru ni dovoljeno kupiti iz špekulativnih razlogov. Za nepremičnino in/ali zemljišče v zadnjih desetih letih niso bila prejeta državna ali zunanja nepovratna sredstva, kar bi pomenilo dvojno financiranje.

Člen 8.7 **Izveti stroški**

- 1. Ta člen se smiselno uporablja za vse stroške, razen če v tej uredbi ni izrecno določeno drugače.
- 2. Naslednji stroški se ne štejejo za upravičene:

- (a) obresti od dolga, stroški storitev zaradi odplačevanja dolga in zamudne obresti;
- (b) stroški za finančne transakcije in drugi povsem finančni stroški, razen stroškov, povezanih z računi, ki jih zahteva OFM, Nacionalna kontaktna točka ali veljavna zakonodaja, in stroškov finančnih storitev, ki izhajajo iz pogodbe o projektu;
- (c) rezervacije za izgube ali morebitne prihodnje obveznosti;
- (d) izgube zaradi tečajne razlike;
- (e) povračljiv DDV;
- (f) stroški, kriti iz drugih virov;
- (g) globe, finančne kazni in stroški sodnih postopkov, razen kadar je sodni postopek sestavni in nujni del za doseganje rezultatov projekta;
- (h) prekomerni ali nepremišljeni izdatki.

Člen 8.8

Upravičeni izdatki v okviru Sklada za bilateralne odnose

1. Izdatki, povezani z naslednjimi aktivnostmi, so upravičeni do financiranja iz sklada iz 6. člena 4. poglavja:

- (a) aktivnosti, katerih cilj je krepitev bilateralnih odnosov med državami donatoricami in državami upravičenkami;
- (b) iskanje partnerjev za projekte v partnerstvu z državo donatorico pred ali med pripravo vloge za projekt, oblikovanje tovrstnih partnerstev in priprava vloge za projekt v partnerstvu z državo donatorico;
- (c) mrežno povezovanje, izmenjava in prenos znanja, tehnologij, izkušenj in dobrih praks med subjekti iz držav upravičenk in subjekti iz držav donatoric in/ali mednarodnimi organizacijami;
- (d) aktivnosti, katerih cilj je krepitev sodelovanja in izmenjava izkušenj ter dobrih praks med Nosilci programov in podobnimi subjekti iz držav upravičenk in subjekti iz držav donatoric, ter tudi z mednarodnimi organizacijami, če je v aktivnosti vključen vsaj en subjekt iz države donatorice.

2. Ob upoštevanju načela sorazmernosti se lahko potni stroški, vključno z dnevniciami, izračunajo kot pavšalni znesek na podlagi opredeljenih pravil, ki jih potrdi Nacionalna kontaktna točka.

Člen 8.9 **Štipendije in programi mobilnosti**

1. Nepovratna sredstva, ki jih fizične osebe prejmejo iz programa v okviru programskega področja »Izobraževanje in usposabljanje, štipendije, vajeništva in podjetništvo za mlade« ali za štipendiranje v okviru katerega koli programa, se lahko izračunajo kot pavšalni znesek. Upravičene postavke so:

- (a) mesečna štipendija;
- (b) sredstva za študijsko gradivo;
- (c) potni stroški, zavarovanja in kotizacije za konference;
- (d) šolnine.

2. Nosilec programa, ki je odgovoren za program v okviru programskega področja »Izobraževanje in usposabljanje, štipendije, vajeništva in podjetništvo za mlade« ali za štipendiranje v okviru katerega koli programa, opredeli zneske na enoto. Pri določitvi zneskov se upoštevajo razumni stroški na območju ustanove gostiteljice.

Člen 8.10

Upravičenost stroškov upravljanja Nosilca programa

1. Stroški upravljanja Nosilca programa se štejejo za upravičene do zgornje meje, določene v drugem odstavku. Začetni datum upravičenosti stroškov upravljanja Nosilca programa je datum, ko Nacionalna kontaktna točka v skladu s tretjim odstavkom 2. člena 5. poglavja imenuje Nosilca programa. Končni datum upravičenosti je 31. december 2024, razen če ni v sporazumu o programu določen zgodnejši datum.

2. Najvišji znesek stroškov upravljanja programa se izračuna kot odstotek skupnih upravičenih izdatkov programa. Predstavlja vsoto naslednjih zneskov:

- (a) 10 % od prvih 10 milijonov EUR;
- (b) 7 % od naslednjih 40 milijonov EUR;
- (c) 5 % od naslednjih 50 milijonov EUR;
- (d) 4 % od preostalih skupnih upravičenih izdatkov programa.

3. V izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih lahko OFM za programe s skupnimi upravičenimi izdatki do 5 milijonov EUR odobri višjo zgornjo mejo.

4. Naslednje skupine izdatkov so upravičene kot stroški upravljanja, če so izdatki sorazmerni in nujni:

- (a) izdatki, ki so neposredno povezani s pripravo programa, vključno z oblikovanjem programa, matriko rezultatov in s posvetovanji z deležniki;
- (b) izdatki za pripravo izvedbe programa, vključno z izdatki za oblikovanje postopkov za izbor projektov in finančnih tokov;
- (c) izdatki za pomoč morebitnim prijaviteljem in nosilcem projektov pri izpolnjevanju zahtev, ki jih določi Nosilec programa za vloge za projekt in/ali za izvajanje projektov;
- (d) izdatki za izbor projektov, vključno s stroški strokovnjakov in sestankov ter pritožbe;

- (e) izdatki za preverjanje nastalih izdatkov, potrditev plačil in nakazila nosilcem projektov;
- (f) izdatki za spremljanje projektov in preglede;
- (g) izdatki za revizije in preverjanje projektov na kraju samem;
- (h) izdatki za promocijske aktivnosti in informiranje, vključno z javnimi razpisi in obveščanjem v času zbiranja vlog ter za informativne dogodke z namenom izmenjave izkušenj in vrednotenja vpliva programa;
- (i) izdatki, povezani z obveznostmi poročanja OFM, Nacionalni kontaktni točki, Organu za potrjevanje in/ali Organu za nepravilnosti;
- (j) izdatki v zvezi z odprtjem in vodenjem bančnih računov v skladu s to uredbo ali sporazumom o programu, vključno s stroški nakazil na račun in z njega;
- (k) po potrebi režijski stroški izračunani v skladu s pododstavki (1)(a), (1)(b) ali (1)(c) 5. člena 8. poglavja in v skladu z zahtevami iz šestega odstavka 12. člena 8. poglavja;
- (l) izdatki, povezani z delovanjem Odbora za sodelovanje v primeru programov v partnerstvu z državo donatorico in izdatki, povezani z delovanjem Programskega odbora, ko se to zahteva v okviru programov, ki spadajo v programsko področje »Raziskave«;
- (m) izdatki povezani s krepitvijo bilateralnih odnosov;
- (n) aktivnosti, katerih cilj je krepitev sodelovanja in izmenjave izkušenj ter dobrih praks med Nosilci programov in podobnimi subjekti v državah upravičenkah in/ali državah donatoricah ter/ali mednarodnimi organizacijami.

5. Nosilci programov v okviru programskega področja »Civilna družba« lahko zaradi izpolnjevanja obveznosti krepitve zmogljivosti področja predlagajo višjo zgornjo mejo za stroške upravljanja, vendar največ 30 % nad zgornjo mejo, določeno v drugem odstavku. Tako zgornjo mejo, če jo odobri OFM, se izrecno določi v sporazumu o programu.

6. Če je Nosilec programa v državi upravičenki izbran v konkurenčnem razpisnem postopku, lahko OFM v sporazumu o programu odloči, da kot strošek upravljanja upošteva pogodbeno vrednost namesto dejansko nastalih izdatkov. Veljajo zgornje meje, določene v drugem in petem odstavku.

7. Upravičenost stroškov iz tega člena je odvisna od potrditve programa s strani OFM.

8. V upravičenih primerih proračunskih omejitev in po presoji OFM se lahko državam upravičenkam izplačajo izredna predplačila za stroške, povezane s pripravo programov.

Člen 8.11

Tehnična pomoč državi upravičenki

1. Stroški, ki jih ima država upravičenka v zvezi z izvajanjem Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, niso upravičeni, razen stroškov, določenih v tem členu, ki spadajo v skupine, opredeljene v drugem odstavku.

2. Naslednje skupine izdatkov so lahko upravičene kot stroški tehnične pomoči pod pogoji in ob omejitvah iz tretjega do desetega odstavka in če so izdatki sorazmerni in nujni:

- (a) izdatki, povezani s pripravo, vrednotenjem, finančnim tokom in spremljanjem pomoči, programov in Sklada za bilateralne odnose, v primeru dodatnih sistemov upravljanja, vzpostavljenih posebej za Finančni mehanizem EGP 2014–2021;
- (b) izdatki za pripravo in sodelovanje na letnih in drugih sestankih z državami donatoricami v zvezi z izvajanjem pomoči. Ti izdatki lahko vključujejo tudi stroške strokovnjakov in drugih udeležencev, tudi udeležencev iz tretjih držav, če predsedujoči meni, da je njihova prisotnost nujna za učinkovito izvajanje pomoči;
- (c) izdatki za sestanke in konference, ki jih organizira Nacionalna kontaktna točka, Revizijski organ, Organ za nepravilnosti ali Organ za potrjevanje za izmenjavo izkušenj v zvezi z izvajanjem, spremljanjem, vrednotenjem, poročanjem in revizijo projektov, ki se financirajo iz Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, vključno z izdatki, povezanimi s potovanjem in nastanitvijo udeležencev. Predstavnike držav donatoric se povabi k sodelovanju na takih sestankih ali konferencah;
- (d) izdatki, povezani s promocijskimi aktivnostmi in informiranjem;
- (e) izdatki, povezani z revizijami iz 5. člena 5. poglavja in tretjega odstavka 7. člena 5. poglavja;
- (f) izdatki, povezani s preverjanjem programov in projektov na kraju samem;
- (g) izdatki, povezani s pregledi in vrednotenjem;
- (h) izdatki, povezani s tehnično pomočjo za izvajanje Finančnega mehanizma EGP 2009–2014, ki nastanejo v dvanajstih mesecih po končnem datumu upravičenosti do te tehnične pomoči;
- (i) izdatki, povezani s pripravo izvajanja Finančnega mehanizma EGP 2014–2021.

3. Izdatki za plače, prispevke za socialno varnost in druge zakonsko določene stroške v državi upravičenki so upravičeni samo v naslednjih primerih:

(a) za javne uslužbence ali druge zaposlene v javnem sektorju, ki v skladu z ustrežno dokumentirano odločitvijo pristojnega organa začasno opravljajo naloge iz drugega odstavka, in sicer izključno ter dodatno;

(b) za drugo osebje, zaposleno za opravljanje nalog iz drugega odstavka.

4. Prispevki iz Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 za izdatke iz drugega odstavka ne presegajo 1,5 % skupnega prispevka za zadevno državo upravičenko, razen za države upravičenke, ki prejemajo 2 % ali manj skupnega finančnega prispevka iz Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, če OFM odobri višji znesek.

5. Znesek se določi v sporazumu o tehnični pomoči med OFM in Nacionalno kontaktno točko. Predloga za sporazum o tehnični pomoči je v Prilogi 7.

6. Nacionalna kontaktna točka usklajuje uporabo tehnične pomoči. Nacionalna kontaktna točka čim prej po podpisu MoS predloži OFM proračun za celotno obdobje izvajanja, vključno s podrobnim proračunom za prvo koledarsko leto. Nacionalna kontaktna točka, ki prejeme sredstva za tehnično pomoč iz Finančnega mehanizma EGP in Norveškega finančnega mehanizma, pripravi en proračun, ki vključuje tehnično pomoč iz obeh mehanizmov.

7. Začetni datum upravičenosti do sredstev po tem členu je datum zadnjega podpisa MoS z zadevno državo upravičenko. Če so sredstva za tehnično pomoč zagotovljena v okviru Finančnega mehanizma EGP in Norveškega finančnega mehanizma, je začetni datum upravičenosti do katerih koli sredstev za tehnično pomoč datum zadnjega podpisa tistega MoS, ki je podpisan prvi.

8. Ne glede na prvi odstavek so lahko izdatki iz točke (i) drugega odstavka 11. člena 8. poglavja upravičeni od datuma, ko je OFM s strani države upravičenke obveščen o imenovanju organa, ki je odgovoren za pogajanja o MoS. Upravičenost nastalih izdatkov je pogojena s podpisom MoS.

9. Končni datum upravičenosti izdatkov v okviru tehnične pomoči je 31. avgust 2025.

10. Za tehnično pomoč se smiselno uporabljata 11. in 12. člen 6. poglavja ter 9. poglavje. Končno poročilo o programu tehnične pomoči se predloži najkasneje do 15. novembra 2025.

Člen 8.12

Dokazilo o izdatkih

1. Stroške, ki jih imajo Nosilci programov, nosilci projektov in projektni partnerji, se dokažejo s prejetimi računi ali računovodskimi listinami enake dokazne vrednosti.

2. Če se aktivnosti izvajajo na podlagi konkurenčnih razpisnih postopkov, Nosilci programov, nosilci projektov in projektni partnerji plačila dokazujejo s prejetimi računi, ki temeljijo na podpisani pogodbi. V vseh drugih primerih Nosilci programov, nosilci projektov in projektni partnerji plačila utemeljujejo z izdatki, ki so jih dejansko plačali subjekti, ki sodelujejo pri izvajanju projekta.

3. V skladu z odgovornostjo Nosilca programa za preverjanje poročenih izdatkov se zahteve za predložitev dokazil o izdatkih določijo v pogodbi o projektu in v sporazumu o partnerstvu, kjer je to relevantno. Dokazila o izdatkih, ki se jih predloži, so lahko v obliki prejetih računov ali računovodskih listin enake dokazne vrednosti. Namesto tega se lahko nosilci projektov ali projektni partnerji odločijo predložiti dokaze o izdatkih v obliki poročil iz četrtega odstavka. Nosilec programa lahko to možnost omeji na mednarodne organizacije ali organe ali agencije v njihovem okviru ter na projektne partnerje, katerih sedež je zunaj države upravičenke.

4. Poročilo neodvisnega revizorja, usposobljenega za izvajanje obveznih revizij računovodskih listin, ki potrjuje, da so prijavljeni stroški nastali v skladu s to uredbo, nacionalnim pravom in ustreznimi nacionalnimi računovodskimi praksami, se na podlagi tretjega odstavka sprejme kot zadostno dokazilo o nastalih izdatkih. Poročilo, ki ga izda pristojen in neodvisen javni uslužbenec, kateremu ustrezni nacionalni organi priznavajo izvajanje nalog proračunskega in finančnega nadzora nad subjektom, pri katerem so nastali stroški, in ki ni bil udeležen pri pripravi računovodskih izkazov, in ki potrjuje, da so nastali stroški v skladu s to uredbo, ustrezno zakonodajo in nacionalnimi računovodskimi praksami, se na podlagi tretjega odstavka tudi sprejme kot zadostno dokazilo o nastalih izdatkih.

5. Na zahtevo OFM ali Odbora revizorjev EFTE nosilec projekta ali projektni partner zagotovi dostop do dokazil, na podlagi katerih je bilo izdano poročilo iz četrtega odstavka. Na zahtevo Revizijskega organa nosilec projekta ali projektni partner iz zadevne države upravičenke zagotovi dostop do dokazil, na podlagi katerih je bilo izdano poročilo iz četrtega odstavka.

6. Režijskih stroškov, določenih v skladu s točkami (b), (c) in (d) prvega odstavka 5. člena 8. poglavja, ni treba podpreti z dokazili o izdatkih.

7. Če so nepovratna sredstva za projekt v obliki pavšalnega zneska ali standardnih lestvic stroškov na enoto, se dokazila o izdatkih omejijo na dokazila o ustreznih enotah.

Člen 8.13

Obdobje upravičenosti izdatkov projektov

1. Nastali izdatki so upravičeni od datuma, ko Nosilec

programa sprejme odločitev o dodelitvi nepovratnih sredstev za projekt, razen če v sporazumu o programu, sporazumu o izvajanju programa ali pogodbi o projektu ni določen poznejši datum. Nosilec programa v isti odločitvi določi končni datum upravičenosti, ki sme biti najpozneje eno leto po načrtovanem zaključku projekta ali na datum iz tretjega odstavka, kar nastopi prej.

2. Začetni in končni datum upravičenosti za vsak projekt se navede v pogodbi o projektu. Začetni datum upravičenosti katerega koli vnaprej opredeljenega projekta je datum, ko Nacionalna kontaktna točka obvesti OFM, da je Nosilec programa v skladu s tretjim odstavkom 5. člena 6. poglavja pozitivno ocenil vnaprej opredeljeni projekt.

3. Izdatki, nastali po 30. aprilu 2024, niso upravičeni.

4. Nosilec programa zagotovi sredstva za pravočasno dokončanje projekta, če projekt na končni datum upravičenosti še ni zaključen. Nosilec programa povrne OFM njegov finančni prispevek za projekt, če teh sredstev ne more zagotoviti. OFM se lahko v celoti ali delno odpove pravici do povračila, če so na končni datum upravičenosti končani jasno opredeljivi in ključni elementi projekta.

Člen 8.14

Trajnost projektov

1. Nosilec programa zagotovi, da se projekti, ki vključujejo naložbe v nepremičnine in/ali zemljišče (tudi obnovo) izvajajo vsaj še pet let po tem, ko Nosilec programa odobri poročilo o zaključku projekta, in da se nepremičnina in/ali zemljišče uporablja za namene projekta, opisane v pogodbi o projektu.

2. Za druge projekte mora najkrajše trajanje izvajanja po zaključku projekta določiti Nosilec programa, kot je opisano v javnem razpisu in navedeno v pogodbi o projektu. Vodilo pri določanju tega obdobja je spodbujanje trajnosti projekta in zagotavljanje, da finančna podpora projektu ustvari največje možne koristi za ciljno skupino ter končne upravičenke.

3. Država upravičenka in Nosilec programa zagotovita, da nosilec projekta obdrži prispevek Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 samo, če je projekt v skladu s prvim in drugim odstavkom.

Člen 8.15

Javno naročanje

1. Veljavno nacionalno pravo in pravo Evropske unije o javnem naročanju se spoštuje na vseh ravneh izvajanja programov in projektov.

2. Nosilec projekta, ki prejme 50 % ali več upravičenih izdatkov projekta v obliki nepovratnih sredstev za projekt iz

programa v okviru Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, mora javno naročilo za ta projekt oddati v skladu z nacionalno zakonodajo o javnem naročanju, kot če bi bil nosilec projekta naročnik iz prve točke 1. člena Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES, kjer je znesek javnega naročila enak ali večji od mejnih vrednosti Evropske unije, ki so določene za javno naročanje. Ta odstavek se smiselno uporablja za projektne partnerje.

3. Kadar se pri izvajanju programa odda javno naročilo, ki ne dosega mejnih vrednosti Evropske unije, določenih za javna naročila, ali ki ne spada v področje uporabe veljavnih zakonov o javnem naročanju, morajo biti oddaja in pogoji takega naročila (tudi postopek pred oddajo naročila) na podlagi načela sorazmernosti skladni z dobro gospodarsko prakso, vključno z odgovornostjo, omogočati morajo popolno in pošteno konkurenco med morebitnimi izvajalci, na primer z učinkovito primerjavo cen ter zagotavljati najboljšo uporabo sredstev Finančnega mehanizma EGP 2014–2021.

4. V postopku oddaje javnega naročila in med izvajanjem javnih naročil se spoštuje najvišje etične standarde in se izogiba morebitnemu navzkrižju interesov. Nosilec programa zagotovi uporabo ustreznih in učinkovitih sredstev za preprečevanje nezakonitih ali koruptivnih ravnanj. Prepovedano je sprejeti kakršno koli ponudbo, darilo, plačilo ali ugodnost, ki je ali bi lahko bila neposredno ali posredno nezakonito ali koruptivno ravnanje, na primer spodbuda ali nagrada za oddajo ali izvajanje javnega naročila.

5. Nosilec programa zagotovi, da se dokumentacija v zvezi z oddajo in izvajanjem javnih naročil hrani vsaj tri leta po dokončanju programa in da se na zahtevo predloži OFM.

Člen 8.16 **Državna pomoč**

Nacionalna kontaktna točka zagotovi, da je vsaka javna podpora v okviru Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 v skladu s postopkovnimi in vsebinskimi pravili o državni pomoči, ki veljajo v času dodelitve javne podpore. Nacionalna kontaktna točka s sporazumom o izvajanju programa zagotovi, da Nosilec programa vodi pisne evidence vseh presoj v zvezi s skladnostjo s pravili o državni pomoči, zlasti v zvezi z odločitvami o dodelitvi nepovratnih sredstev ter stopnjami nepovratnih sredstev in take evidence na zahtevo predloži OFM. Kakršno koli dejanje ali opustitev dejanja s strani OFM se v nobenem primeru ne razume kot namigovanje na pozitivno oceno take skladnosti.

9. poglavje **Finančno poslovanje**

Člen 9.1 **Skupna pravila o plačilih**

1. Plačila za programe se izvedejo, ko so izpolnjeni vsi relevantni pogoji za plačila, določeni v sporazumu o programu in tej uredbi. Izredna predplačila za stroške, ki nastanejo pri pripravi programov, lahko odobri OFM v skladu z osmim odstavkom 10. člena 8. poglavja.

2. Plačila za programe so v obliki predplačil, vmesnih plačil in končnih plačil. Brez poseganja v tretji odstavek se nakažejo na določen račun države upravičenke. Država upravičenka zagotovi, da so plačila, ki jih prejme od OFM, na razpolago Nosilcu programa v roku 15 delovnih dni po prejetju plačila, razen če določbe nacionalnega prava ne določajo drugače.

3. OFM in Nacionalna kontaktna točka se lahko dogovorita, da se plačila nakazujejo neposredno z OFM na določen račun Nosilca programa.

4. OFM lahko zadrži do 10 % sredstev dodeljenih za upravljanje programa. Zadržani znesek se plača po tem, ko OFM potrdi končno poročilo o programu.

5. Plačila za programe se izračunajo z uporabo deleža sofinanciranja, ki je določen v sporazumu o programu. Uporablja se načelo sorazmernega financiranja, kar pomeni, da plačila nepovratnih sredstev za program s strani OFM v roku enega meseca sovpadajo s plačili subjekta ali subjektov, odgovornih za zagotavljanje sofinanciranja.

6. V primeru razlik v plačilih, ki so posledica napak pri zaokroževanju in ki skupaj ne presega 50 EUR, se ustrezni zneski upoštevajo pri izračunu končnega plačila iz prvega odstavka 4. člena 9. poglavja.

7. Plačila nepovratnih sredstev za projekte nosilec projektov so lahko v obliki predplačil, vmesnih plačil in končnih plačil. Stopnjo predplačil in način njihove izravnave se določi v sporazumu o programu.

Člen 9.2 **Predplačila**

Predplačila so del nepovratnih sredstev za program, nujna za pokritje upravičenih ocenjenih izdatkov programa do roka za prvo vmesno plačilo iz prvega odstavka 3. člena 9. poglavja. Najvišji znesek predplačila se določi v sporazumu o programu. Predplačilo se izvede, ko so izpolnjeni relevantni pogoji iz sporazuma o programu in te uredbe.

Člen 9.3 **Vmesna plačila**

1. Vsako koledarsko leto ima naslednja obdobja poročanja:

- (a) od 1. januarja do 30. junija za dejansko nastale izdatke in
od 1. novembra do 30. aprila za predlagane izdatke;
- (b) od 1. julija do 31. decembra za dejansko nastale izdatke in
od 1. maja do 31. oktobra za predlagane izdatke.

2. Vmesna plačila se izvedejo na podlagi vmesnega finančnega poročila, ki ga predloži Nosilec programa v obliki, ki jo določi OFM, potrdi Organ za potrjevanje v skladu s 4. členom 5. poglavja in odobri OFM.

3. Brez poseganja v deseti odstavek in ob upoštevanju odobrenih proračunskih sredstev držav donatoric se vmesna plačila s strani OFM izvedejo do naslednjih datumov: 15. april in 15. oktober. Če je datum plačila konec tedna ali dela prost dan v državah članicah EFTE, se plačilo nakaže naslednji delovni dan v državah članicah EFTE.

4. OFM prejema vmesna finančna poročila po naslednjem razporedu:

- (a) 15. marca ali prej za plačila, ki bodo izvedena do 15. aprila;
- (b) 15. septembra ali prej za plačila, ki bodo izvedena do 15. oktobra.

5. Plačilo na podlagi vmesnega finančnega poročila, prejetega po roku, vendar na ali pred naslednjim rokom iz četrtega odstavka, zapade, kakor da bi bilo poročilo prejeto v naslednjem roku. Če vmesno finančno poročilo ne prispe v dvanajstih mesecih po koncu obdobja poročanja, v katerem je imel Nosilec programa izdatke, se izdatki za to obdobje štejejo kot neupravičeni in preklicani.

6. Vmesna finančna poročila vsebujejo:

- (a) izjavo o izdatkih, ki so dejansko nastali v obdobju poročanja pred datumom plačila;
- (b) izjavo o predlaganih izdatkih za obdobje poročanja takoj po datumu plačila;
- (c) po potrebi informacije o napredku pri doseganju neposrednih učinkov in rezultatov.

7. O izdatkih, ki dejansko nastanejo v zadnjem obdobju poročanja, se poroča v končnem poročilu o programu.

8. Po predložitvi vmesnega finančnega poročila OFM preveri, ali je v pravilni obliki in ali so izpolnjeni pogoji za plačilo. Če je preverjanje pozitivno, se vmesna plačila nakaže najpozneje na datume plačil iz tretjega odstavka.

9. Vmesna plačila praviloma predstavljajo predlagani izdatki za naslednje obdobje poročanja, zmanjšani za predvideno stanje denarnih sredstev na začetku tega obdobja za predlagane izdatke. OFM lahko spremeni znesek vmesnega plačila, če se domneva, da so predlagani izdatki

neutemeljeni. OFM Nacionalni kontaktni točki, Organu za potrjevanje in Nosilcu programa nemudoma predloži obrazložitev spremembe.

10. OFM, Nacionalna kontaktna točka in Nosilec programa tesno sodelujejo pri odpravljanju pomanjkljivosti, če je preverjanje iz osmega odstavka negativno. OFM lahko začasno zadrži vmesna plačila, dokler pomanjkljivosti niso odpravljene. Ko OFM po prejemu vseh potrebnih informacij odobri vmesno finančno poročilo, sprostí zapadlo plačilo na prvi možni datum plačila ali kadar koli po odobritvi, če meni, da je to nujno, razen če se OFM odloči za uporabo sredstev iz 13. poglavja.

Člen 9.4 **Končno plačilo**

1. Končno plačilo je:

- (a) skupni znesek poročenih upravičenih izdatkov programa ob upoštevanju vseh morebitnih predhodnih povračil in zneskov iz šestega odstavka 1. člena 9. poglavja,
- (b) zmanjšan za naslednje zneske:
 - (i) skupna predplačila in vmesna plačila OFM za program;
 - (ii) morebitno sofinanciranje iz virov, ki niso Finančni mehanizem EGP 2014–2021;
 - (iii) skupne obresti, pridobljene do datuma končnega poročila programa;
 - (iv) morebitna sredstva, ki jih Nosilcu programa povrnejo nosilci projekta in niso plačana drugim projektom ali povrnjena OFM.

2. Delež Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 v končnem plačilu je končno plačilo v skladu s prvim odstavkom, pomnoženo z deležem nepovratnih sredstev za program.

3. Končno plačilo se izračuna in navede v finančni prilogi končnega poročila o programu, v skladu s smernicami OFM.

4. Končno plačilo, ki se izplača Nosilcu programa, OFM nakaže najpozneje v roku enega meseca po tem, ko odobri končno poročilo o programu.

5. Končno plačilo, ki se izplača OFM, se OFM povrne v istem roku. Obresti, pridobljene na bančnem računu Nosilca programa med datumom končnega poročila o programu in datumom povračila, se vključi v povračilo.

Člen 9.5 **Napoved predvidenih zahtevkov za plačilo**

Najpozneje do 20. februarja, 20. aprila, 20. septembra in 20. novembra vsako leto Organ za potrjevanje pošlje OFM v

obliki, ki jo predpiše OFM (Priloga 8), utemeljeno napoved predvidenih zahtevkov za plačilo iz države upravičenke.

Člen 9.6 **Uporaba evra**

1. Zneski, določeni v programih, vmesnih finančnih poročilih, letnih poročilih o programih in končnih poročilih o programih se navedejo v evrih. Nepovratna sredstva za programe in plačila s strani OFM subjektom v državi upravičenki se navedejo in plačajo v evrih. Zneske se zaokroži na najbližji evro.
2. Nosilci programov v državah upravičenkah, v katerih na datum zahtevka za plačilo evro ni nacionalna valuta, zneske izdatkov, ki so nastali v njihovi nacionalni valuti, pretvorijo v evre. Zneske se pretvori v evre na podlagi mesečnega računovodskega menjalnega tečaja Evropske komisije za mesec, v katerem je bil izdatek vnesen v računovodske evidence Nosilca programa za zadevni program.
3. Ko evro postane valuta države upravičenke, se postopek pretvorbe iz drugega odstavka še naprej uporablja za vse izdatke, zapisane v računovodskih evidencah Nosilca programa pred tem datumom.
4. Za izgube, nastale zaradi nihanja menjalnega tečaja, niso odgovorne ne države donatorice ne OFM.

Člen 9.7 **Obresti**

1. Obresti, ustvarjene na naslednjih bančnih računih, se štejejo kot vir za OFM:
 - (a) računi v državi upravičenki, na katerih se hranijo sredstva s strani OFM, preden so nakazana Nosilcem programov;
 - (b) računi, ki jih odpre Nosilec programa v skladu s točko (m) prvega odstavka 6. člena 5. poglavja za sredstva, ki so namenjena ponovni dodelitvi.
2. Organ za potrjevanje vsako leto v okviru vmesnega finančnega poročila iz točke (b) prvega odstavka 3. člena 9. poglavja prijavi OFM vse obresti, ustvarjene na računih iz točke (b) prvega odstavka. V primeru tehnične pomoči, Organ za potrjevanje vsako leto v okviru vmesnega finančnega poročila iz točke (b) prvega odstavka 3. člena 9. poglavja prijavi OFM tudi vse obresti ustvarjene na računih iz točke (a) prvega odstavka. Organ za potrjevanje preveri pravilnost prijavljenih obresti. Pridobljene obresti se upoštevajo pri izračunu končnega plačila iz prvega odstavka 4. člena 9. poglavja.
3. Države upravičenke, ki niso sprejele evra za nacionalno valuto in uporabljajo račune v nacionalni valuti, pretvorijo

pridobljene obresti v evre z uporabo povprečnega mesečnega računovodskega menjalnega tečaja Evropske komisije.

Člen 9.8 **Preglednost in dostopnost dokumentacije**

1. Država upravičenka zagotovi revizijsko sled za finančne prispevke iz Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, ki omogoča:
 - (a) uskladitev izdatkov, ki jih potrdi Organ za potrjevanje v vmesnih finančnih poročilih in končnem poročilu o programu, ter dokazil v izvornikih, ki se hranijo na različnih upravnih ravneh in/ali jih hrani Nosilec programa, nosilec projekta in njegovi partnerji;
 - (b) preverjanje dodeljevanja in nakazil razpoložljivih finančnih prispevkov Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 ter nacionalnih finančnih prispevkov.
2. Država upravičenka zagotovi hranjenje vseh dokazil o izdatkih in revizijah programa v izvornikih ali v obliki overjenih različic, ki se ujemajo z izvornikom, na splošno sprejetih nosilcih podatkov.
3. Dokumentacija mora biti na voljo OFM in Odboru revizorjev EFTE najmanj tri leta po tem, ko OFM odobri končno poročilo o programu.

10. poglavje **Vrednotenja**

Člen 10.1 **Obveznosti držav upravičenk**

1. Država upravičenka izvaja vrednotenje vseh programov. Načrt vrednotenja predstavi v prvem strateškem poročilu.
2. Države upravičenke zagotovijo, da so na voljo potrebna sredstva za izvajanje vrednotenja in da so vzpostavljeni postopki za pridobivanje in zbiranje potrebnih podatkov.
3. Vrednotenja izvajajo strokovnjaki ali subjekti, ki so neodvisni od Nacionalne kontaktne točke, Organa za potrjevanje in Nosilca programa v skladu s smernicami OFM.
4. Poročilo o vrednotenju se izdela v skladu s smernicami OFM. Končno poročilo in povzetek za splošno javnost se objavita.

Člen 10.2 **Vloga OFM**

1. OFM lahko izvede vrednotenja v povezavi z glavnima ciljema Finančnega mehanizma EGP 2014–2021, s cilji programskih področij ali vrednotenja splošnega prispevka

Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 v posamezni državi upravičenki.

2. OFM lahko po posvetu z zadevno državo upravičenko ovrednoti tekoče ali zaključene programe, da bi ocenil dejanske in/ali pričakovane učinke na ravni rezultatov v skladu s smernicami OFM.

3. Poročilo o vrednotenju se izdelava v skladu s smernicami OFM. Končno poročilo in povzetek za splošno javnost se objavita.

11. poglavje

Zunanje spremljanje in revizije

Člen 11.1

Zunanje spremljanje

Brez poseganja v spremljanje, ki ga izvaja Nacionalna kontaktna točka ali Nosilec programa, lahko OFM izbere programe za zunanje spremljanje. OFM obvesti Nacionalno kontaktno točko in Nosilca programa o načrtovanem spremljanju dva tedna vnaprej.

Člen 11.2

Odbor revizorjev EFTE

1. Odbor revizorjev EFTE lahko izvede revizije vseh programov in projektov, ki jih financira Finančni mehanizem EGP 2014–2021, kot tudi upravljanja Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 v državi upravičenki. Revizorje na zahtevo spremljajo predstavniki države upravičenke in jim zagotovijo vso potrebno pomoč.

2. Odbor revizorjev EFTE obvesti OFM in Nacionalno kontaktno točko o revizijskem pregledu dva tedna pred pregledom, razen v nujnih primerih.

Člen 11.3

Revizije in preverjanja na kraju samem, ki jih organizira OFM

1. Brez poseganja v revizije, ki jih opravlja Revizijski organ, lahko OFM organizira revizije in preverjanja programov ter projektov na kraju samem, s katerimi preveri uspešnost delovanja sistemov upravljanja in nadzora v državi upravičenki. Pooblaščen predstavnike OFM na zahtevo spremljajo predstavniki Nacionalne kontaktne točke in jim zagotovijo vso potrebno pomoč.

2. OFM obvesti Nacionalno kontaktno točko in Nosilca programa o reviziji ali preverjanju na kraju samem dva tedna pred revizijo ali preverjanjem, razen v nujnih primerih.

3. Nacionalna kontaktna točka in Nosilec programa imata možnost, da podata pripombe na revizijsko poročilo pred njegovim dokončanjem.

Člen 11.4

Dostop

Osebam, ki opravljajo revizije ali preverjanja na kraju samem v skladu s tem poglavjem, se na zahtevo omogoči takojšen, popoln in nemoten dostop do vseh informacij, dokumentov, oseb, lokacij in infrastrukture, javnih ali zasebnih, ki so povezani z revizijo ali preverjanjem. Za dostop veljajo veljavne omejitve iz nacionalne zakonodaje države upravičenke. Revizorji imajo enake pravice kot primerljivi organi v državi upravičenki.

12. poglavje

Nepravilnosti

Člen 12.1

Odgovornosti glede nepravilnosti

1. Država upravičenka in Nosilec programa naredita vse, da preprečita, odkrijeta in odpravita posledice kakršnih koli nepravilnosti. Prav tako se vsako domnevno ali dejansko nepravilnost takoj in učinkovito razišče ter ustrezno odpravi, kot tudi naredi ustrezne finančne popravke.

2. Neupravičeno plačani zneski se izterjajo in povrnejo v skladu s sporazumom o programu in to uredbo.

Člen 12.2

Opredeleitev nepravilnosti

Nepravilnost pomeni kršitev:

- (a) pravnega okvira Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 iz 5. člena 1. poglavja,
- (b) katere koli določbe prava Evropske unije ali
- (c) katere koli določbe nacionalne zakonodaje države upravičenke,

ki vpliva ali škoduje kateri koli fazi izvajanja Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 v državi upravičenki, med drugim zlasti izvajanju in/ali proračunu katerega koli programa, projekta ali drugih aktivnosti, ki se financirajo iz Finančnega mehanizma EGP 2014–2021.

Člen 12.3

Organi, odgovorni za poročanje

1. Organ za nepravilnosti se imenuje in dogovori v MoS.
2. O nepravilnostih in o vseh ukrepih pristojnih državnih organov za njihovo preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje ali odpravljanje Organ za nepravilnosti poroča OFM v skladu s to uredbo in v obliki, ki jo določi OFM (Priloga 9).
3. Nosilec programa poroča Organu za nepravilnosti o vseh nepravilnostih, preiskavah in morebitnih sprejetih ukrepih za

njihovo odpravo. Nosilec programa tesno sodeluje z Organom za nepravilnosti, da zagotovi hitro, natančno in popolno poročanje OFM o nepravilnostih.

Člen 12.4

Register nepravilnosti

Organ za nepravilnosti vodi register vseh nepravilnosti in na zahtevo OFM predloži informacije o nepravilnostih v roku enega meseca.

Člen 12.5

Poročanje o nepravilnostih

1. Organ za nepravilnosti nemudoma poroča OFM o vseh domnevnih in dejanskih nepravilnostih, če velja kar koli od naslednjega:

- (a) gre za domnevno dejanje ali opustitev, ki je kaznivo dejanje v skladu z nacionalno zakonodajo države upravičenke, kot so korupcija, goljufija, podkupovanje ali poneverba;
- (b) kažejo na resno slabo upravljanje, ki vpliva na uporabo finančnega prispevka Finančnega mehanizma EGP 2014–2021;
- (c) neposredno ogrožajo uspešen zaključek projekta zaradi razsežnosti zneskov v razmerju do skupnih stroškov projekta, njihove resnosti ali drugih razlogov.

2. Za nepravilnosti, ki niso omenjene v prvem in tretjem odstavku, Organ za nepravilnosti v roku dveh mesecev po koncu vsakega četrtertletja predloži OFM poročilo, v katerem so opisane vse domnevne in dejanske nepravilnosti, odkrite v zadevnem četrtertletju. Če v četrtertletju ni nepravilnosti, o katerih bi bilo treba poročati, Organ za nepravilnosti o tem obvesti OFM.

3. O naslednjih nepravilnostih v projektih ni treba poročati razen, če OFM tega ne zahteva:

- (a) primeri, ko nepravilnost predstavlja izključno nezmožnost izvedbe celotnega projekta ali dela projekta zaradi stečaja nosilca projekta;
- (b) primeri, ki jih Nosilec programa, Nacionalna kontaktna točka ali Organ za potrjevanje zaznajo in popravijo med preverjanjem poročanih izdatkov;
- (c) primeri, ko je znesek prispevka Finančnega mehanizma EGP in Norveškega finančnega mehanizma nižji od 2.000 EUR. Pri nepravilnostih povezanih z neskladjem s pravili o javnem naročanju se ta znesek nanaša na skupno vrednost pogodbe, na katero je vezana nepravilnost.

4. Tretji odstavek se smiselno uporablja za aktivnosti, ki se financirajo iz Sklada za bilateralne odnose.

5. Tretji odstavek ne velja za nepravilnosti, o katerih se nemudoma poroča v skladu s prvim odstavkom, ali za nepravilnosti, ki so se zgodile pred stečajem.

Člen 12.6

Poročanje o napredku v zvezi z že poročanimi nepravilnostmi

1. Skupaj z vsakim poročilom o novih nepravilnostih iz drugega odstavka 5. člena 12. poglavja Organ za nepravilnosti poroča OFM o napredku pri preiskovanju in odpravljanju že predhodno poročenih nepravilnosti.

2. Če ni napredka, o katerem bi se poročalo skladno s tem členom, Organ za nepravilnosti o tem obvesti OFM v roku iz drugega odstavka 5. člena 12. poglavja.

Člen 12.7

Pritožbeni mehanizem

1. Država upravičenka vzpostavi pritožbeni mehanizem, ki omogoča uspešno obravnavanje in odločanje o pritožbah glede domnevne neskladnosti z načeli dobrega upravljanja v zvezi z izvajanjem Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 v zadevni državi. Država upravičenka na zahtevo OFM pregleda pritožbe, ki jih prejme OFM. Na zahtevo država upravičenka obvesti OFM o rezultatih teh pregledov.

2. Informacije o načinu vložitve pritožbe se vidno objavijo na spletnem mestu Nacionalne kontaktne točke iz točke (c) drugega odstavka 2. člena 3. poglavja.

3. Država upravičenka nemudoma poroča OFM o vsaki pritožbi, ki vključuje domnevne nepravilnosti iz prvega odstavka 5. člena 12. poglavja. O pritožbah, ki vključujejo domnevne druge nepravilnosti, se poroča OFM v poročilih iz drugega odstavka 5. in iz 6. člena 12. poglavja. Po potrebi se posvetuje z OFM o ustreznem odzivu.

13. poglavje

Ustavitev plačil, finančni popravki in povračilo

Člen 13.1

Ustavitev plačil

1. OFM se lahko odloči za ustavitev plačil v enem ali več navedenih primerih:

- (a) pogoji za plačila v skladu z 9. poglavjem niso izpolnjeni;
- (b) verodostojne informacije kažejo, da program ne napreduje v skladu s sporazumom o programu;
- (c) poročila iz 11. člena 6. poglavja in 12. poglavja ali druge zahtevane informacije niso bile predložene ali vključujejo

nepopolne informacije;

- (d) dostop, zahtevan v 11. poglavju in v sporazumu o programu je omejen;
- (e) finančno poslovanje programa ni v skladu s splošno veljavnimi računovodskimi načeli;
- (f) če izve za domnevne ali dejanske nepravilnosti ali če taki primeri niso bili zadostno poročani, preiskani ali odpravljeni;
- (g) če se šteje, da je izvajanje programa v nasprotju z nacionalnim pravom ali pravom Evropske unije;
- (h) če pride do bistvene spremembe okoliščin in so te okoliščine bistvena podlaga za finančni prispevek Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 za program;
- (i) če izve za napačno prikazovanje dejstev v informacijah, ki jih posreduje Nacionalna kontaktna točka, Organ za potrjevanje ali Nosilec programa ali se posredujejo v njihovem imenu in ki neposredno ali posredno vplivajo na izvajanje sporazuma o programu;
- (j) če se začne postopek iz 4. člena 13. poglavja;
- (k) če Nacionalna kontaktna točka, Organ za potrjevanje ali Nosilec programa ne izpolnjuje katere koli druge obveznosti iz sporazuma o programu ali te uredbe.

2. OFM se lahko odloči za ustavitev plačil za program, če kateri koli od pogojev iz točk (b), (d), (e), (f) ali (g) prvega odstavka smiselno velja za projekte iz tega programa in če Nosilec programa ne sprejme ustreznih in potrebnih ukrepov za preiskovanje in po potrebi odpravo takih pomanjkljivosti ali preprečitev izgube sredstev. Ustavitev plačil zaradi pomanjkljivosti v projektih je sorazmerna z obsegom kršitve.

3. Nacionalni kontaktni točki in Nosilcu programa se omogoči, razen v nujnih primerih, da podata mnenje, preden OFM sprejme odločitev o ustavitvi plačil. Odločitev o ustavitvi plačil mora biti utemeljena in začne veljati takoj. Nacionalno kontaktno točko in Nosilca programa se o odločitvi obvesti najpozneje v roku sedmih delovnih dni od datuma sprejetja odločitve.

4. Nacionalna kontaktna točka in/ali Nosilec programa lahko kadar koli predložita dokumente ali druga ustrezna dokazila in zahtevata, da OFM ponovno prouči sprejeto odločitev o ustavitvi plačil.

5. Ko OFM ugotovi, da ni več razlogov za ustavitev plačil, sprejme odločitev o nadaljevanju plačil.

Člen 13.2

Finančni popravki

1. OFM lahko na podlagi meril iz 3. člena 13. poglavja

naredi finančne popravke, ki vključujejo popolni ali delni preklic finančnega prispevka Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 za zadevni program ali zadevno državo upravičenko.

2. Ko se na projektu naredi finančni popravek v skladu s prvim odstavkom ali s 1. členom 12. poglavja, se finančni prispevek ne sme ponovno uporabiti za ta projekt. Preklicani finančni prispevek se sme ponovno uporabiti v okviru programa za projekte, na katerih niso bili narejeni popravki.

3. Finančni prispevki, preklicani v skladu s prvim odstavkom ali 1. členom 12. poglavja, ki se nanašajo na Sklad za bilateralne odnose, tehnično pomoč ali stroške upravljanja programa, se lahko ponovno uporabijo pod isto proračunsko postavko za stroške, ki niso bili predmet finančnega popravka.

4. Če se finančni popravek nanaša na sistemsko nepravilnost ali nepravilnost, povezano s sistemom upravljanja ali nadzora programa, finančnega prispevka ni mogoče ponovno uporabiti za ta program.

5. Finančni prispevki, ki se po četrtem odstavku ne smejo uporabiti za isti program, se dodelijo v skladu s šestim odstavkom 9. člena 6. poglavja.

6. Preklicane finančne prispevke, ki se v ustreznem roku ne prerazporedijo v skladu s petim odstavkom, se vrne OFM. Za prepozna povračila velja peti odstavek 5. člena 13. poglavja.

Člen 13.3

Merila za finančne popravke

1. OFM lahko izvede finančne popravke v skladu z 2. členom 13. poglavja v enem ali več naslednjih primerih:

- (a) če v sistemih upravljanja in nadzora, ki jih vzpostavi država upravičenka za Finančni mehanizem EGP 2014–2021, obstaja resna pomanjkljivost, ki ogroža finančni prispevek Finančnega mehanizma EGP 2014–2021;
- (b) če je prišlo do bistvene kršitve sporazuma o programu;
- (c) če v sistemu upravljanja in nadzora programa obstaja resna pomanjkljivost, ki ogroža finančni prispevek Finančnega mehanizma EGP 2014–2021;
- (d) če so izdatki, ki so navedeni v potrjenem vmesnem finančnem poročilu ali končnem poročilu o programu, nepravilni in jih Nacionalna kontaktna točka ali Nosilec programa ni popravil pred posredovanjem obvestila iz prvega odstavka 4. člena 13. poglavja;
- (e) če Nacionalna kontaktna točka in/ali Nosilec programa ni izpolnil obveznosti glede preiskovanja in/ali ustrezne odprave nepravilnosti iz 1. člena 12. poglavja pred posredovanjem obvestila iz prvega odstavka 4. člena 13. poglavja.

2. OFM izvede finančne popravke na podlagi posameznih primerov ugotovljenih nepravilnosti, pri čemer upošteva sistemsko naravo nepravilnosti, da ugotovi, ali je treba uporabiti pavšalni ali ekstrapolirani finančni popravek oziroma ali lahko popravljeni znesek temelji na dejanskem znesku, ki je ugotovljen kot nepravilen.

3. Ko odloča o znesku popravka, OFM upošteva naravo in resnost nepravilnosti ter obseg in finančne posledice ugotovljenih pomanjkljivosti.

Člen 13.4 **Postopek**

1. Preden OFM sprejme odločitev iz prvega odstavka 2. člena 13. poglavja, o tej nameri obvesti Nacionalno kontaktno točko. V obvestilu navede razloge za odločitev in ustrezne zneske. V roku dveh mesecev po tem, ko je tako obvestilo poslano, lahko Nacionalna kontaktna točka predloži pripombe, pomembne za predvideno odločitev.

2. Če OFM predlaga finančni popravek na podlagi ekstrapolacije ali pavšalne stopnje, ima Nacionalna kontaktna točka možnost na podlagi pregleda relevantne dokumentacije dokazati, da je dejanski obseg nepravilnosti manjši od ocene OFM. V dogovoru z OFM lahko Nacionalna kontaktna točka omeji pregled na primeren delež ali vzorec zadevne dokumentacije. Razen v utemeljenih primerih čas pregleda ne sme preseči nadaljnjih dveh mesecev po dvomesečnem roku iz prvega odstavka.

3. OFM upošteva vse dokaze, ki jih Nacionalna kontaktna točka predloži v časovnih rokih iz prvega in drugega odstavka. Kadarkoli pred sprejetjem odločitve o finančnih popravkih lahko Nacionalna kontaktna točka in OFM začneta pogovore in tako zagotovita, da odločitev temelji na točnih in pravih dejstvih.

4. Nacionalno kontaktno točko se obvesti o odločitvi iz prvega odstavka 2. člena 13. poglavja najpozneje v roku sedmih delovnih dni od datuma sprejetja odločitve. V obvestilu so navedeni razlogi za odločitev.

Člen 13.5 **Povračilo**

1. Država upravičenka povrne OFM zahtevani znesek v roku treh mesecev od sprejetja odločitve iz 2. člena 13. poglavja.

2. Povračilo, ki ga država upravičenka izplača OFM, ni pogojeno s povračilom, ki ga izplača Nosilec programa ali nosilec projekta.

3. OFM se lahko odpove zahtevku, da država upravičenka povrne sredstva, izgubljena zaradi nepravilnosti pri projektu, če Nacionalna kontaktna točka dokaže, da izguba

in njene okoliščine niso posledica malomarnega izpolnjevanja ali neizpolnjevanja dolžnosti organov iz prvega odstavka 2. člena 5. poglavja in dolžnosti Nosilca programa ter da sta Nacionalna kontaktna točka in Nosilec programa izvedla vse ustrezne ukrepe, da bi ta sredstva izterjala.

4. Če je Nosilec programa zasebni subjekt in če Nacionalna kontaktna točka dokaže, da je in da še izvaja ustrezne ukrepe, da bi od Nosilca programa izterjala sredstva, lahko OFM sklene dati državi upravičenki rok do enega leta za povračilo zahtevanih sredstev. V takem primeru lahko OFM tudi sklene, da prispeva do 50 % razumnih odvetniških in sodnih stroškov, povezanih z izterjavo sredstev od Nosilca programa. Za namene tega odstavka je Nosilec programa zasebni subjekt, če imajo na sestankih poslovnega organa javni subjekti, kot so javni organi, javne agencije ali družbe, ki so v popolni lasti takih organov ali agencij, manj kot večino glasov.

5. Iz vsake zamude pri povračilu izhajajo zamudne obresti, ki se obračunavajo od datuma roka plačila do datuma dejanskega plačila. Obrestna mera je eno in pol odstotne točke višja od obrestne mere, ki jo uporablja Evropska centralna banka pri svojih glavnih operacijah refinanciranja in ki velja prvi delovni dan meseca, v katerem zapade plačilo.

Člen 13.6

Splošna ustavev plačil državi upravičenki

1. Po posvetovanju z Nacionalno kontaktno točko z namenom doseči rešitev lahko OFM ustavi vsa plačila državi upravičenki, če:

- (a) informacije ali dokumenti, ki jih pridobi ali so predloženi OFM, kažejo na sistemske ali obsežne pomanjkljivosti pri upravljanju finančnega prispevka Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 v državi upravičenki;
- (b) država upravičenka ni izpolnila zahtevka za povračilo v zvezi s katero koli vrsto pomoči v državi upravičenki, ki se financira iz Finančnega instrumenta EGP 1999–2003, Finančnega mehanizma EGP 2004–2009 ali Norveškega finančnega mehanizma 2004–2009, Finančnega mehanizma EGP 2009–2014 ali Norveškega finančnega mehanizma 2009–2014 ali Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 ali Norveškega finančnega mehanizma 2014–2021.

2. Za ustavev plačil v skladu s tem členom se smiselno uporabljajo postopki iz prvega, tretjega in četrtega odstavka 4. člena 13. poglavja.

14. poglavje **Končne določbe**

Člen 14.1 **Jezik**

1. Vsa komunikacija med OFM in državo upravičenko poteka v angleškem jeziku.
2. Izvirnikom dokumentov (v jezikih, ki niso angleški), se priloži prevode v angleški jezik, ko se jih pošilja OFM. Za točnost prevoda je v celoti odgovorna država upravičenka.

Člen 14.2 **Odgovornost**

1. Odgovornost držav donatoric v zvezi s Finančnim mehanizmom EGP 2014–2021 je omejena na zagotavljanje finančnih prispevkov v skladu z ustreznimi sporazumi o programih.
2. Države donatorice, OFM ali Evropsko združenje za prosto trgovino, vključno z UFM ne prevzemajo oziroma ne bodo prevzele nikakršne odgovornosti do države upravičenke, Nosilcev programov, nosilcev projektov, drugih prejemnikov nepovratnih sredstev ali katere koli tretje osebe.

Člen 14.3 **Veljavna zakonodaja in pristojnost**

1. Sodelovanje med Finančnim mehanizmom EGP 2014–2021 in državami upravičenkami kot tudi razlago sporazuma o programu in te uredbe ureja zakonodaja Kraljevine Norveške.
2. OFM in Nacionalna kontaktna točka se odrečeta pravici, da spore v zvezi s sporazumom o programu rešujeta pred katerim koli državnim ali mednarodnim sodiščem, ter se dogovorita, da jih bosta rešila po mirni poti.
3. Če Kontaktna točka ne izpolni zahtevka za povračilo OFM ali če nastalega spora v zvezi z zahtevo po povračilu ni mogoče rešiti v skladu z drugim odstavkom, lahko pogodbenici spor rešujeta pred okrožnim sodiščem v Oslu (Oslo Tingrett).
4. OFM lahko zahteva izvršitev sodbe ali odločbe sodišča, pridobljene v skladu s tretjim odstavkom, pri katerem koli sodišču ali ustreznem organu na območju države upravičenke ali druge države, v kateri ima država upravičenka svoja sredstva.
5. Država upravičenka pooblasti Nacionalno kontaktno točko, da v njenem imenu sprejema sodna pisanja.

Člen 14.4 **Spremembe**

1. Ta uredba se lahko spremeni z odločitvijo OFM, ki jo nato potrdi Stalni odbor držav članic EFTE.
2. OFM lahko priloge k tej uredbi spremeni s sklepom.
3. OFM lahko po potrebi in posvetovanju z državami upravičenkami sprejme dodatne smernice.
4. O bistvenih spremembah dokumentov iz prvega do tretjega odstavka se je treba prej posvetovati z državami upravičenkami. OFM čim prej obvesti Nacionalno kontaktno točko o vseh spremembah teh dokumentov.

Člen 14.5 **Opustitev**

1. OFM lahko v posebnih primerih in kot odgovor na izjemne okoliščine opusti uporabo določenih določb iz te uredbe, njenih prilog ali katerih koli smernic, ki jih sprejme OFM, če je to potrebno za doseganje dosežkov finančnega mehanizma in/ali določenega programa. Opustitev se ne dovoli v zvezi z rokom iz tretjega odstavka 13. člena 8. poglavja.
2. Pred sprejetjem odločitve o uporabi opustitve OFM preveri, ali bi bila primernejša sprememba zadevne določbe.

Člen 14.6 **Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati z dnem, ko jo potrdi Stalni odbor držav članic EFTE.

